

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

**T/12924. számú
törvényjavaslat
a hivatalos statisztikáról**

**Előadó: Lázár János
Miniszterelnökséget vezető
miniszter**

Budapest, 2016. november

201... évi törvény a hivatalos statisztikáról

Az Országgyűlés, kiindulva abból, hogy Magyarország társadalmi és gazdasági jelenségeinek és folyamatainak megismeréséhez, megértéséhez, értékeléséhez hiteles, megalapozott és szakszerű hivatalos statisztikára van szükség, előmozdítva a hivatalos statisztikai tevékenység objektivitását, pártatlanságát és függetlenségét, figyelemmel – az Európai Uniónak az európai statisztikák egységének biztosítása érdekében – a nemzeti statisztikai tevékenységek összehangolására és erősítésére irányuló törekvéseire, hangsúlyozva ugyanakkor a hazai statisztikai tevékenység történelmi előzményeit, folytonosságát és vívmányait, valamint a statisztikai adatok hazai felhasználói igényeinek fontosságát, a Központi Statisztikai Hivatal függetlenségének és szakmaiságának, továbbá a hivatalos statisztika iránti bizalom további erősítésének érdekében a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. A törvény hatálya

1. § A törvény hatálya kiterjed a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai által végzett, a Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) által rendszeresen felülvizsgált statisztikai adatelőállítási folyamatra, valamint az azzal kapcsolatos egyéb tevékenységre (a továbbiakban együtt: hivatalos statisztikai tevékenység), valamint mindazokra a személyekre és szervezetekre, akik, vagy amelyek a hivatalos statisztikai tevékenységben adatgyűjtőként, adatszolgáltatóként, adatátadóként, felhasználóként érintettek.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában:

1. adatforrás: a statisztikai adatfelvétel megvalósításának, a megfigyelendő adatok begyűjtésének forrása. A statisztikai megfigyeléshez szükséges adatok összegyűjtése több adatforrásból történhet,

2. adatkör: a statisztikai adatfelvétel által megfigyelt ismérvek egy adott témára és adott megfigyelési szintre vonatkozó, azonos logikai egységbe tartozó csoportja,

3. adminisztratív adatforrás: olyan másodlagos adatforrás, melyben tárolt adatok gyűjtését, vagy azokról nyilvántartás vezetését jogszabály írja elő az adminisztratív adatforrás kezelője számára,

4. *azonosítás*: az az esemény, amikor egy adott statisztikai egységet (különösen: természetes személyt, gazdálkodó szervezetet, egyéb intézményt) egyértelműen felismernek vagy hozzájutnak a statisztikai egység egy vagy több közvetlen azonosítójához,
5. *egyedi adat*: olyan adat vagy adatok olyan együttese, amely – a mindenkori legjobb technikai lehetőségek igénybevételével – lehetővé teszi a statisztikai egység közvetlen vagy közvetett azonosítását, illetve azon keresztül eddig nem ismert információ felfedését,
6. *egyéb másodlagos adatforrás*: minden olyan másodlagos adatforrás, ami nem minősül adminisztratív adatforrásnak,
7. *elsődleges adatforrás*: olyan adatforrás, amelyből a statisztikai adatfelvétel által leírt sokaság adott időszakra vagy időpontra vonatkozó ismérvei teljes mértékben vagy részben statisztikai adatgyűjtéssel meghatározhatók,
8. *felfedés*: a közzétett adatokból egy adott statisztikai egységre vonatkozó eddig nem ismert információ nyilvánosságra kerülése,
9. *felfedési kockázat*: Annak valószínűsége, hogy a közzétett adatok alapján legalább egy statisztikai egység azonosítható, vagy rá vonatkozóan eddig nem ismert információ kerül nyilvánosságra,
10. *közvetlen azonosító*: a statisztikai egységhez rendelt egyedi azonosítási adat vagy kód (függetlenül annak nyilvános hozzáférhetőségétől), valamint a statisztikai egység neve, a statisztikai egységhez tartozó pontos címadat (így különösen: lakcím, székhelycím, telephelycím), valamint a statisztikai egység elérhetőségi adatai (így különösen: e-mail cím, telefonszám). Nem minősül közvetlen azonosítónak az adatkezelő által képzett technikai azonosító,
11. *közvetett azonosítás*: közvetett azonosítás a statisztikai egység azonosítása bármilyen, a közvetlen azonosítástól eltérő módon, így a statisztikai adatállomány olyan változója alapján, mely kulcs részeként segíthet a statisztikai egységek azonosításában,
12. *másodlagos adatforrás*: olyan adatforrás, amelyből a statisztikai adatfelvétel által leírt sokaság adott időszakra vagy időpontra vonatkozó ismérvei teljes mértékben vagy részben statisztikai adatátvétellel meghatározhatók. A másodlagos adatforrások begyűjtésének két típusát különböztetjük meg: az adminisztratív forrásból történő adatátvételeket (adminisztratív adatátvétel) és az egyéb másodlagos forrásból történő adatátvételeket,
13. *statisztikai adatátvétel*: a statisztikai adatfelvétel által meghatározott sokaság adott időszakra vagy időpontra vonatkozó ismérveinek meghatározásához más szervezet által nyilvántartott vagy összegyűjtött adatok átvétele, felhasználása,
14. *statisztikai adatelőállítási folyamat*: a hivatalos statisztikai adatok előállítási folyamata, a hivatalos statisztikai adatot kezelő intézmények alaptevékenysége, mely magában foglalja a hivatalos statisztikák iránti igények megismerését, a hivatalos statisztikai adatok előállítási folyamatának és az azt támogató eszközöknek a megtervezését, szervezését, fejlesztését, adatforrások használatát, a hivatalos statisztikai célból kezelt adatok előkészítését, feldolgozását, elemzését, az azok alapján történő tájékoztatást és megjelenítést, valamint a hivatalos statisztikai információk archiválását,
15. *statisztikai adatfelvétel*: egy adott sokaság adott időszakra vagy időpontra vonatkozó ismérveinek gyűjtése egy társadalmi, gazdasági vagy környezeti jelenség statisztikai megfigyelése céljából, különböző adatforrások felhasználásával,

16. *statisztikai adatgyűjtés*: a statisztikai adatfelvétel által meghatározott sokaság adott időszakra vagy időpontra vonatkozó ismérveinek összegyűjtése a kiválasztott adatszolgáltatók megkérdezésével vagy közvetlen megfigyeléssel,

17. *statisztikai cél*: hivatalos statisztikai adat statisztikai adatelőállítási folyamatban való felhasználása,

18. *statisztikai egység*: a sokaság meghatározott tulajdonságokkal, jellemzőkkel, ismérvekkel rendelkező egyede,

19. *statisztikai nyilvántartás*: a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai által a statisztikai adatfelvételek céljából megfigyelt sokaságok egyedeinek azonosítására, elérhetőségére és a statisztikai adatelőállítási folyamatot támogató jellemzőkre vonatkozó rendszeresen karbantartott nyilvántartás. A statisztikai nyilvántartásokban szereplő, a sokaság egyedeit leíró nyilvántartási egységek vonatkozhatnak a társadalom, a gazdaság és a környezet bármely egységére, jellemző módon személyekre, címekre, szervezetekre vagy tevékenységekre,

20. *statisztikai regiszter*: a statisztikai adatelőállítási folyamat támogatása és egységesítése céljából a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai által vezetett olyan statisztikai nyilvántartás, amelyből elérhetők a különböző adatfelvételek sokaságainak aktuális és történeti állapotai, a változások oka, hatálya, forrása, és amely a sokaság egyedeire (egységeire) vonatkozó adatokat strukturáltan, adatbázisban tárolja,

21. *végleges statisztikai adat*: a statisztikai adatelőállítási folyamat során előálló olyan adat, mely hivatalos közlés alapjául szolgál adott társadalmi, gazdasági vagy környezeti jelenség meghatározott időszaki/időponti állapotáról.

II. Fejezet

A Hivatalos Statisztikai Szolgálat

3. A hivatalos statisztikai tevékenység

3. § (1) A hivatalos statisztikai tevékenység célja, hogy statisztikai információk nyilvánosságra hozatalával valóságghú, tárgyilagos képet adjon a társadalom, a gazdaság, a környezet állapotáról és annak változásairól az állami szervek, az önkormányzatok, a gazdasági szervezetek – beleértve a pénzügyi piacokat –, a civil szervezetek, a tudományos tevékenységet végzők, a közvélemény, a média szereplői, valamint a nemzetközi szervezetek, különösen az Európai Unió intézményei számára.

(2) A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjainak a hivatalos statisztikai tevékenységet – az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló 2009. március 11-i 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: Európai Statisztikai Rendelet) szerinti – Európai Statisztikai Rendszer

működésével összhangban kell ellátni, melynek során a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjainak mindenkor meg kell felelniük az Európai Statisztika Gyakorlati Kódexében és a (3) bekezdésben meghatározott elveknek.

(3) A hivatalos statisztikai tevékenységgel kapcsolatos alapelvek:

- a) „*Szakmai függetlenség*”: a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjainak a hivatalos statisztika előállítása során – különös tekintettel az alkalmazott technikák, eszközök, fogalmak, módszertanok és adatforrások kiválasztására, valamint a közzététel valamennyi formájának tartalmára és időzítésére – szakmailag független módon kell eljárnia, és ezeket a feladatokat bármilyen politikai vagy egyéb nyomástól és befolyástól mentesen, valamint egyéb, nem statisztikai tevékenységüktől elkülönítve kell elvégezni. A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjánál a szervezet vezetője által erre kijelölt vezető felelős hivatalos statisztikai tevékenységért. A hivatalos statisztikai tevékenységgel kapcsolatban utasításra, döntéshozatalra kizárólag a hivatalos statisztikai tevékenységért felelős vezető jogosult.
- b) „*Pártatlanság*”: a hivatalos statisztikát bármely politikai vagy egyéb nyomástól és befolyástól mentesen, semleges módon kell előállítani és közzétenni, és valamennyi felhasználót egyenlő bánásmódban kell részesíteni.
- c) „*Objektivitás*”: a hivatalos statisztikát megbízható és elfogulatlan módon kell előállítani, valamint közzétenni.
- d) „*Megbízhatóság*”: a hivatalos statisztikáknak a lehető leghitelesebben, legpontosabban és legkövetkezetesebben kell mérniük azt a valóságot, amelyet leképezni hivatottak, és ez magában foglalja a tudományos kritériumok alkalmazását is a források, módszerek és eljárások kiválasztásában.
- e) „*Minőség iránti elkötelezettség*”: a hivatalos statisztika megbízható, magas minőségű statisztikai információk előállításával, közzétételével támogatja a tényeken alapuló döntéshozatalt, a kutatást és a társadalom szereplői közötti párbeszédet. Ennek érdekében a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai rendszeresen mérik és folyamatosan javítják a statisztikai termékek és folyamatok minőségét és rendszeresen tájékoztatják a felhasználókat a minőségről.
- f) „*A statisztikai adatok bizalmas kezelése*”: a statisztikai egységekre vonatkozó adatok védelme, amely magában foglalja a megszerzett adatok nem statisztikai célú felhasználásának és jogellenes nyilvánosságra hozatalának tilalmát is.
- g) „*Költséghatékonyosság*”: a hivatalos statisztika előállítási költségeinek arányban kell állniuk az eredmények fontosságával és a várt előnyökkel, az erőforrásokat optimálisan kell felhasználni és mérsékelni kell a válaszadói terhet.

(4) A hivatalos statisztikai tevékenységgel kapcsolatos alapelvek részletes tartalmát – a (4) bekezdésben foglaltakon túlmenően, az Európai Statisztika Gyakorlati Kódexében foglaltak figyelembevételével – a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexe határozza meg.

(5) A Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexét a KSH elnöke állítja össze és – az Országos Statisztikai Tanáccsal, valamint a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testülettel együttműködve, annak véleményének kikérését követően – adja ki.

4. A Hivatalos Statisztikai Szolgálat

4. § (1) E törvényben meghatározott hivatalos statisztikai tevékenység ellátása a Hivatalos Statisztikai Szolgálat feladata.

(2) A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagja az a szervezet lehet – a 4. és az 5. §-ban foglaltak figyelembevételével –, amely közfeladatának részeként hoz nyilvánosságra hivatalos statisztikai adatokat, és amelynek szervezete és működése megfelel a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexében és az Európai Statisztikai Rendeletben foglaltaknak.

(3) A KSH a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagja, a KSH elnöke látja el Magyarország főstatisztikusi feladatait.

(4) A KSH elnöke főstatisztikusi feladatai körében felelős a Hivatalos Statisztikai Szolgálat hivatalos statisztikai tevékenységének szakmai koordinációjáért és egységességéért, így különösen

a) a hivatalos statisztikai tevékenység ellátásával kapcsolatban iránymutatásokat ad ki és felülvizsgálja és ellenőrzi az azoknak való megfelelést,

b) figyelemmel az 6. §-ban foglaltakra képviseli Magyarországot az Európai Statisztikai Rendszerben, az Európai Unió hivatalos statisztikával foglalkozó testületeiben és fórumain, illetve hivatalos statisztikával foglalkozó nemzetköziszervezetek fórumain, statisztikai munkájában, valamint kapcsolatot tart más országok statisztikai hivatalaival,

c) kijelöli, hogy a Hivatalos Statisztikai Szolgálat mely tagja minősül az Európai Statisztikai Rendelet értelmében európai statisztika fejlesztésében, előállításában és közzétételében részt vevő egyéb nemzeti hatóságnak és tájékoztatja erről az Európai Bizottságot (Eurostatot).

5. § (1) A Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexében és az Európai Statisztikai Rendeletben foglaltaknak való megfelelést a KSH elnöke – a Kormány rendeletében foglalt szabályok szerint – akkreditációs eljárás alkalmazásával állapítja meg. Ezzel összefüggésben:

a) az akkreditációs eljárás eredményéről – *b)* pontban foglalt nyilvánosságra hozatalt megelőzően – tájékoztatja a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testületet és az Országos Statisztikai Tanácsot,

b) a KSH elnöke a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjainak listáját – megjelenti a Hivatalos Értesítőben, illetve az akkreditációs eljárás eredményét nyilvánosságra hozza a KSH honlapján is.

(2) Az elutasított akkreditációs kérelmet a megállapított hiányosságok pótlását, vagy felszámolását követően lehet ismételt benyújtani.

(3) A Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódex és az Európai Statisztikai Rendelet elveinek való megfelelést a KSH öt évente felülvizsgálja. A felülvizsgálatra az akkreditáció szabályait kell alkalmazni.

(4) Ha a felülvizsgálat során a KSH elnöke megállapítja, hogy a szervezet a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexében és az Európai Statisztikai Rendeletben foglaltaknak nem felel meg, akkor az adott szervezet vonatkozásában egy éves felülvizsgálati időszak lép

életbe. Ennek lejártaival a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexe és az Európai Statisztikai Rendelet elveinek való megfelelés ismételt ellenőrzésre kerül. Amennyiben a megállapított hiányosságok nem kerültek kijavításra és a szervezet statisztikai tevékenysége továbbra sem felel meg a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódex és az Európai Statisztikai Rendelet elveinek, a KSH elnöke az akkreditációt visszavonja, a szervezet Hivatalos Statisztikai Szolgálatban való tagságát az ismételt ellenőrzést követő év végével megszünteti. A megszünt tagságú szervezet az ismételt ellenőrzést követő évre vonatkozó hivatalos statisztikai tevékenységét még lezárja, de a következő tárgyévre nézve már nem folytathat hivatalos statisztikai tevékenységet. Az általa statisztikai célból kezelt adatokat a statisztikai tevékenységének lezárásával egyidejűleg átadja a Hivatalos Statisztikai Szolgálat azon tagjának, amely a tevékenységet átveszi, ennek hiányában a KSH részére, és ezzel egyidejűleg a tárolt egyedi statisztikai adatokat tartalmazó adatállományokat törli, vagy véglegesen hozzáférhetetlenné teszi.

(5) A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjának jogutódlással történő megszűnése esetén új akkreditáció lefolytatása szükséges.

(6) A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjának megszűnése esetén a hivatalos statisztikai tevékenység vonatkozásában történő esetleges jogutódlásról rendelkezni kell. A Hivatalos Statisztikai Szolgálat megszünt tagja által hivatalos statisztikai célra kezelt adatállományok vonatkozásában a (4) bekezdés szerint kell eljárni.

5. Együttműködés a Magyar Nemzeti Bankkal

6. § (1) A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) a jegybanki információs rendszer működtetőjeként a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagja. E törvény rendelkezését az MNB-re a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvényben (a továbbiakban: MNB tv.) foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Az MNB az MNB tv. szerinti függetlenség elvének megtartása mellett hivatalos statisztikai tevékenységének ellátása során – a Központi Bankok Európai Rendszerének (a továbbiakban: KBER) tagjaként a KBER európai statisztikákat érintő feladatköréről szóló nyilvános kötelezettségvállalásban foglalt alapelveknek való teljes körű megfelelés sérelme nélkül - a lehető legteljesebb körűen megfelel a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexében foglalt elveknek.

(3) A Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexében foglalt elveknek való megfelelést az MNB öt évente önértékelés keretében vizsgálja, és annak alapján a minél teljesebb megfelelés érdekében intézkedési tervet készít.

(4) Az önértékelés eredményéről, valamint a tervezett intézkedésekről az MNB tájékoztatja a KSH elnökét.

(5) A KSH és annak elnöke e törvényben meghatározott jogkörében szorosan együttműködik az MNB-vel és annak elnökével, ezen feladatainak ellátása nem érinti az MNB-nek és annak elnökének az MNB tv.-ben meghatározott függetlenségét és feladatainak ellátását.

III. Fejezet

A Központi Statisztikai Hivatal

6. A KSH jogállása

7. § (1) A KSH kormányhivatalként működő központi költségvetési szerv, amely szakmailag független.

(2) A KSH székhelye Budapest.

(3) A jogszabályok és a közjogi szervezetszabályozó eszközök nem sérthetik a KSH szakmai függetlenségét.

(4) A központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 67. § (4) bekezdésében foglaltakat a KSH vonatkozásában nem kell alkalmazni.

(5) A KSH elnöke törvényben meghatározott feladatkörében nem utasítható.

(6) A KSH költségvetése a (9) és (10) bekezdésben meghatározott költségvetési szervek, valamint az általa kezelt fejezeti kezelésű előirányzatok költségvetésével együtt a központi költségvetésről szóló törvényben önálló fejezetet képez.

(7) A KSH az adatok gyűjtéséhez, az adatok feldolgozásához, és az adatok közzétételéhez kapcsolódó közhatalmi feladatait a KSH elnöke által alapított, a magyar állam 100%-os tulajdonában álló Statisztikai Elemző Központ Korlátolt Felelősségű Társaság bevonásával látja el.

(8) A gazdasági társaság felett a tulajdonosi jogokat a magyar állam nevében a KSH elnöke gyakorolja.

(9) A Központi Statisztikai Hivatal Népeségtudományi Kutató Intézet központi költségvetési szerv, amely az alap- és alkalmazott demográfiai kutatást, mint közfeladatot látja el, és amely felett az irányítási jogkört – az alapítás, átalakítás, megszüntetés kivételével – a KSH elnöke gyakorolja.

(10) A Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár egy teljes kötelespéldánysorra jogosult országos feladatkörű tudományos szakkönyvtár, amely felett az irányítási jogkört – az alapítás, átalakítás, megszüntetés kivételével – a KSH elnöke gyakorolja.

7. A Központi Statisztikai Hivatal feladatai

8. § (1) A KSH ellátja mindazt a feladatot, amelyet törvény vagy törvény felhatalmazása alapján más jogszabály a hatáskörébe utal.

(2) A KSH e törvény szerinti feladatai:

- a) a gazdaság, a társadalom és a környezet állapotának és folyamatainak hivatalos statisztikai adatokkal történő bemutatása, ennek érdekében hivatalos statisztikai adatfelvételek teljes statisztikai adatelőállítási folyamatának elvégzése, így különösen adatok felvétele, feldolgozása, közzététele és elemzése,
- b) az Alaptörvény 36. és 37. cikkében foglalt, a bruttó hazai termék számítási módjára vonatkozó módszertan kialakítása, az államadósság alakulásával kapcsolatban rögzített korlátok betartásának mérése, a bruttó hazai termék megállapítása az Európai Unió-beli nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről szóló 2013. május 21-i 549/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján,
- c) a népmozgalmi statisztikák előállítása és közzététele,
- d) a népesség adatainak összeírása céljából időszakonként törvényben meghatározott módon népszámlálás, illetve mikrocenzus végrehajtása és az ezekből származó adatok közzététele,
- e) a hivatalos statisztikát érintő jogszabályok tervezetének véleményezése,
- f) a törvényben elrendelt kivétellel az adatszolgáltatási kötelezettséggel járó statisztikai adatgyűjtésekről szóló kormányrendelet tervezet szakmai tartalmának összeállítása, előkészítésében történő részvétel és végrehajtásának figyelemmel kísérése,
- g) a Hivatalos Statisztikai Szolgálat Országos Statisztikai Adatfelvételi Programjának összeállítása és végrehajtásának ellenőrzése,
- h) az Országgyűlés és a Kormány évenkénti tájékoztatása Magyarország társadalmi, gazdasági, környezeti és népesedési adatairól,
- i) éves jelentés készítése az Országgyűlés részére a Hivatalos Statisztikai Szolgálat működéséről és a jelentés közzététele,
- j) a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjainak akkreditációja, akkreditációjuk felülvizsgálata,
- k) a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai hivatalos statisztikai tevékenységének szakmai koordinációja, a hivatalos statisztikai tevékenységgel kapcsolatos iránymutatások kiadása, ezek betartásának ellenőrzése és felülvizsgálata,
- l) az egységes, a statisztikai adatelőállítási folyamatban használandó osztályozások kialakítása, számjelek meghatározása és kiadás céljából miniszteri rendelet szakmai tartalmának kialakítása, az előkészítésben való közreműködés és végrehajtásának figyelemmel kísérése,
- m) Magyarország Közigazgatási Helynévkönyvének vezetése, Magyarország Helységnévtárának kiadása,
- n) egy teljes kötelempéldánysorra jogosult országos feladatkörű tudományos szakkönyvtár üzemeltetése,
- o) népességtudományi kutatóintézet üzemeltetése,
- p) közreműködés a statisztikai szakképzés rendszerének kialakításában, működtetésében,
- q) közreműködés a statisztikai kultúra terjesztésében és fejlesztésében.

(3) A KSH javaslatot tesz a hivatalos statisztikai tevékenységet érintő jogszabályok megalkotására.

(4) A KSH véleményezi a feladatait, valaminta hivatalos statisztikát érintő jogszabályok és közjogi szervezetszabályozó eszközök tervezeteit.

(5) A KSH elnöke állandó meghívottként részt vesz a Kormány ülését megelőző döntés-előkészítő fórum ülésén.

(6) A Kormány ülésének a KSH feladatkörét érintő napirendi pontjához a KSH elnökét meg kell hívni.

8. A KSH vezetői

9. § A KSH vezetői az elnök és az elnökhelyettesek.

10. § Törvény eltérő rendelkezése hiányában a KSH elnöke és elnökhelyettesei jogviszonyára – az e törvényben foglalt eltérésekkel – a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXIX. törvény vezetői munkakört betöltő kormánytisztviselőjére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

11. § (1) A KSH-t az elnök vezeti, aki feladatainak ellátása során nem utasítható.

(2) A KSH elnöke

- a) az e törvényben meghatározottak szerint ellátja a főstatisztikusi feladatokat,
- b) a KSH hivatali szervezetének vezetője,
- c) összeállítja a KSH Szervezeti és Működési Szabályzatát és egyéb szabályzatait, stratégiai dokumentumait,
- d) a 4. §-ban foglaltak szerint – az MNB kivételével – ellátja a Hivatalos Statisztikai Szolgálat hivatalos statisztikai tevékenységének koordinációját,
- e) gyakorolja a munkáltatói jogokat az elnökhelyettesek és a KSH állományába tartozó kormányzati szolgálatijogviszonyban, vagy munkaviszonyban álló alkalmazottak tekintetében.

12. § Az elnökhelyettes a KSH Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott felelősségi területen az elnök irányítása mellett látja el tevékenységét, és irányítja a KSH Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott szervezeti egységek munkáját.

13. § (1) A KSH elnökét a miniszterelnök nevezi ki hét évre, amely kinevezés két alkalommal megújítható.

(2) A KSH elnökhelyetteseit a KSH elnöke nevezi ki határozatlan időre.

14. § (1) A KSH elnökének olyan személy nevezhető ki, aki

- a) magyar állampolgár,
- b) felsőfokú végzettséggel rendelkezik,
- c) statisztikai szakmai munkássága elismert,
- d) a Hivatalos Statisztikai Szolgálatban vagy az Európai Statisztikai Rendszerben legalább tíz év szakmai, valamint ebből legalább öt év vezetői gyakorlatot szerzett.

(2) A KSH elnökhelyettesének olyan személy nevezhető ki, aki

- a) magyar állampolgár,
- b) felsőfokú végzettséggel rendelkezik,
- c) a közigazgatásban vagy a statisztikai tudomány területén legalább öt év vezetői gyakorlatot szerzett.

(3) Nem nevezhető ki a KSH elnökének, illetve elnökhelyettesének büntetett előéletű, valamint olyan személy, aki a kinevezést megelőző négy évben országgyűlési vagy európai parlamenti képviselő, a Kormány tagja, államtitkár, köztársasági elnök, fővárosi és megyei kormányhivatalt vezető kormány megbízott, helyi önkormányzati képviselő, polgármester, alpolgármester, főpolgármester, főpolgármester-helyettes, megyei közgyűlés elnök vagy alelnök, illetve nemzetiségi önkormányzat tagja vagy párt tisztségviselője volt.

(4) A KSH elnökének jelölt személy – a kinevezését megelőzően – a miniszterelnök részére, a KSH elnökhelyettesének jelölt személy – kinevezését megelőzően – a KSH elnöke részére hatósági bizonyítvánnyal igazolja, hogy büntetlen előéletű.

(5) Indokolt esetben a miniszterelnök a KSH elnökét, a KSH elnöke a KSH elnökhelyettesét kinevezésének időtartama alatt írásban, a mulasztás jogkövetkezményének ismertetésével felhívhatja büntetlen előéletének igazolására.

(6) A miniszterelnök a KSH elnökének, a KSH elnöke a KSH elnökhelyettesének a (4) és (5) bekezdés alapján megismert személyes adatait az adatalany megbízatásának megszűnéséig kezeli.

15. § A KSH elnöke, illetve elnökhelyettese kinevezésüket követő harminc napon belül, majd azt követően két évente a közszolgálati tisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint vagyonynyilatkozatot tesznek.

16. § (1) A KSH elnökének megbízatása megszűnik:

- a) a megbízatási időtartam leteltével,
- b) a 70. életév betöltésével,
- c) halálával,
- d) lemondásával,
- e) összeférhetlenség megállapításával,
- f) a kinevezéshez szükséges feltételek hiányának megállapításával,
- g) felmentéssel.

(2) A KSH elnöke megbízatásának megszűnését az (1) bekezdés a)-f) pontjában foglalt esetben a miniszterelnök állapítja meg.

(3) Ha a KSH elnöke összeférhetlenségét a kinevezésétől számított harminc napon belül nem szünteti meg, vagy a tisztsége gyakorlása során vele szemben összeférhetlenségi ok merül fel, a miniszterelnök dönt az összeférhetlenség megállapításának kérdésében. Az összeférhetlenség megállapítását írásban indokolni kell.

17. § (1) A KSH elnöke megbízatásáról bármikor lemondhat. A lemondást írásban kell közölni a miniszterelnökkel. Lemondás esetén a KSH elnöke megbízatása megszűnésének

időpontját a miniszterelnök állapítja meg, az azonban nem lehet későbbi a lemondásnak a miniszterelnökhöz történő eljuttatását követő hatvanadik napnál.

(2) A KSH elnökét a miniszterelnök felmenti, ha

a) vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségének teljesítését megtagadja, a teljesítést önhibájából elmulasztja, vagyonyilatkozatában lényeges adatot, tényt valótlanul közöl,

b) a büntetőjogi felelősségét a bíróság szándékos bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen megállapítja,

c) a büntetlen előéletének igazolására vonatkozó kötelezettségének teljesítését megtagadja, vagy a teljesítést önhibájából elmulasztja.

(3) A KSH elnöke (2) bekezdés *a)* és *c)* pontja szerinti felmentését írásban kell indokolni.

18. § (1) A KSH elnökhelyetteseit a KSH elnöke bármikor felmentheti, a felmentést nem kell indokolni.

(2) A KSH elnökhelyettese számára e tisztségéből történő felmentését megelőzően – kivéve, ha arra nyugdíjjogosultság miatti kérelem alapján kerül sor vagy a KSH elnökhelyettese a felmentés közlésének időpontjában nyugdíjasnak minősül – végzettségének és szakképzettségének, szakképesítésének megfelelő munkakört kell felajánlani a KSH szervezetében. A KSH elnökhelyettese a felajánlott munkakör elfogadásáról öt munkanapon belül írásban nyilatkozik a KSH elnökének.

(3) Ha a KSH elnökhelyettese a felajánlott munkakört elfogadja, át kell helyezni.

(4) Ha a KSH elnökhelyettese a felajánlott munkakört nem fogadja el a kormánytisztviselőkre irányadó szabályok szerint felmentési idő és juttatások illeti meg, amelynek időtartama alatt a munkavégzési kötelezettség alól mentesül.

19. § A KSH elnökét az államtitkár, elnökhelyetteseit a helyettes államtitkár illetményével azonos díjazás, illetve juttatások illetik meg.

20. § A KSH elnökét és elnökhelyetteseit évente negyven munkanap szabadság illeti meg.

IV. Fejezet

Statisztikai Testületek

9. Az Országos Statisztikai Tanács

21. § (1) Az Országos Statisztikai Tanács (a továbbiakban: OST) a KSH elnökének az adatszolgáltatók és adatfelhasználók képviselőiből álló tanácsadó, véleményező testülete.

(2) Az OST feladatai különösen:

- a)* az Európai Statisztika Gyakorlati Kódexében, valamint a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexben foglalt elvek megvalósulásának figyelemmel kísérése,
- b)* a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexe tartalmának véleményezése,
- c)* az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program véleményezése a felhasználói igények és az adatszolgáltatói terhek szempontjából,
- d)* a Hivatalos Statisztikai Szolgálat éves tájékoztatósi programjának véleményezése,
- e)* a statisztikai adatokhoz való tudományos célú hozzáférés feltételeinek véleményezése.

(3) Az OST bármilyen, statisztikával kapcsolatos kérdést napirendjére tűzhet, az üléseire meghívhatja a KSH szakértőit. Feladataival kapcsolatban ajánlásokat fogalmazhat meg.

(4) Az OST tagjai:

- a)* a KSH elnöke által jelölt tag,
- b)* a minisztériumok, mint adatfelhasználók által jelölt egy-egy tag,
- c)* az adminisztratív nyilvántartást vezető szervek közül a KSH elnöke által kijelölt öt szerv által jelölt egy-egy tag,
- d)* a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács által jelölt, a munkaadókat és a munkavállalókat képviselő egy-egy tag,
- e)* az országos önkormányzati érdekszövetségek által jelölt két tag,
- f)* a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által jelölt tag,
- g)* a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által jelölt tag,
- h)* a tudományos élet képviselői közül a Magyar Tudományos Akadémia által jelölt öt tag,
- i)* az MNB, mint adatfelhasználó által jelölt tag.

(5) Az OST ülésén állandó meghívottként vesznek részt a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület tagjai, valamint a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke.

(6) Az OST tagjait a (4) bekezdésben jelölt szervezetek jelölése alapján a KSH elnöke javaslatára a miniszterelnök bízza meg három évre. A tagok maguk közül választják a testület elnökét három évre. A testület titkársági feladatait a KSH látja el.

(7) Az OST tagja, elnöke olyan személy lehet, aki büntetlen előéletű, és nem áll a statisztikusi végzettséghez kötött foglalkozástól eltiltás hatálya alatt (a továbbiakban együtt: kizáró ok).

(8) Nem bízható meg az OST tagjának, aki nem felel meg a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 39. § (1)-(1c) bekezdéseiben foglalt feltételeknek.

(9) Az OST tagja a megbízásával egyidejűleg hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy vele szemben nem áll fenn kizáró ok.

(10) A KSH elnöke felhívhatja az OST tagját, valamint elnökét annak igazolására, hogy vele szemben kizáró ok nem áll fenn.

(11) A KSH elnöke az OST tagjának a (9) és (10) bekezdés alapján megismert személyes adatait az adatalany megbízásának megszűnéséig kezeli.

(12) Az OST tagjának, elnökének megbízatása megszűnik

- a)* a megbízás határidejének lejártával,

- b) a lemondás miniszterelnök általi elfogadásával,
- c) a tag halálával,
- d) a kijelölés, valamint a javaslat visszavonását követő miniszterelnöki felmentéssel,
- e) ha az OST tagja, elnöke a (8) bekezdés szerinti kizáró ok fenn nem állásának igazolásával kapcsolatos kötelezettségének az ismételt szabályszerű felhívástól számított 15 munkanapon belül sem tesz eleget, és nem bizonyítja, hogy a kötelezettség elmulasztása rajta kívül álló ok következménye, az ismételt felhívástól számított tizenötödik munkanapon.

(13) Ha az OST elnökének, tagjának megbízatása megszűnik, a KSH felhívja a jelölésre jogosult szervet, hogy a megüresedett tisztségre új személyt jelöljön. A (12) bekezdés d) és e) pontjában foglaltak esetén a felmentésre és az új tag megbízásánál az eljárásra az (6) bekezdésben foglaltak az irányadók. A (12) bekezdés b)-e) pontjai esetében az új tag megbízásának időtartama eltérő lehet.

(14) Az OST tevékenységét az általa kialakított és a KSH elnöke által jóváhagyott ügyrend alapján látja el. Az OST ügyrendje nyilvános.

10. Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület

22. § (1) A Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület (a továbbiakban: Koordinációs Testület) tagjai a Hivatalos Statisztikai Szolgálat képviselői, elnöke a KSH elnöke. A Koordinációs Testület titkársági feladatait a KSH látja el.

(2) A Koordinációs Testület célja, hogy a hivatalos statisztikai tevékenységgel kapcsolatos kérdéseket megvitassa. Ennek kapcsán feladatai különösen:

- a) a hivatalos statisztika fejlesztésére, előállítására, nyilvánosságra hozatalára vonatkozó prioritások, stratégiai kérdések megvitatása,
- b) a hivatalos statisztikák fejlesztéséhez, előállításához és nyilvánosságra hozatalához szükséges erőforrások felmérése,
- c) javaslatok kidolgozása a hivatalos statisztikai tevékenység egységesítésére, a minőségének folyamatos javítására, a párhuzamosságok kiküszöbölésére,
- d) részvétel a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexe tartalmának kidolgozásában, továbbfejlesztésében, véleményezésében, valamint egyetértési jog gyakorlása annak elfogadása során,
- e) az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program tervének előzetes véleményezése, továbbá a végrehajtás nyomon követése és a program teljesülésének értékelése,
- f) másodlagos adatforrások hivatalos statisztikai célú felhasználásával kapcsolatos állásfoglalások és iránymutatások véleményezése,
- g) módszertani kérdések, fogalmak, osztályozások, ajánlások, állásfoglalások és iránymutatások véleményezése,
- h) az Európai Statisztikai Rendszerben felmerülő kérdésekkel kapcsolatos tagállami álláspont véleményezése.

(3) A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagja egy tagot jelöl a Koordinációs Testületbe. A Koordinációs Testület tagját a jelölés alapján a KSH elnöke bízza meg határozatlan időre. A tag távolléte esetén a Koordinációs Testület tagja megfelelő képviseleti joggal eljáró helyettest jelölhet.

(4) A Koordinációs Testület tagja olyan képviselőre jogosult személy lehet, aki büntetlen előéletű, és nem áll a statisztikusi végzettséghez kötött foglalkozástól eltiltás hatálya alatt (a továbbiakban együtt: kizáró ok).

(5) Nem delegálható a Koordinációs Testület tagjának, aki nem felel meg a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 39. § (1)-(1c) bekezdéseiben foglalt feltételeknek.

(6) A Koordinációs Testület tagja a kijelölésével egyidejűleg hatósági bizonyítvánnyal igazolja azt a tényt, hogy vele szemben nem áll fenn kizáró ok.

(7) A KSH elnöke felhívhatja a Koordinációs Testület tagját annak igazolására, hogy vele szemben kizáró ok nem áll fenn.

(8) A KSH elnöke a Koordinációs Testület tagjának a (6) és (7) bekezdés alapján megismert személyes adatait az adatalany megbízatásának megszűnéséig kezeli.

(9) A Koordinációs Testület tagjának megbízatása megszűnik:

a) a tag halálával,

b) lemondásával,

c) a jelölő szervezet kezdeményezése alapján a KSH elnöke által történő felmentéssel,

d) a jelölő szervezet megszűnésével, vagy a szervezet Hivatalos Statisztikai Szolgálatban betöltött tagságának megszűnésével,

e) ha a tag a (7) bekezdésben foglalt kötelezettségének az ismételt szabályszerű felhívástól számított 15 munkanapon belül sem tesz eleget, és nem bizonyítja, hogy a kötelezettség elmulasztása rajta kívül álló ok következménye, az ismételt felhívástól számított tizenötödik munkanapon.

(10) Ha a Koordinációs Testület tagjának megbízatása megszűnik, a KSH elnöke felhívja a jelölésre jogosult szervezetet, hogy a megüresedett tisztségre új személyt jelöljön.

(11) A Koordinációs Testület tevékenységét az általa kialakított és a KSH elnöke által jóváhagyott ügyrend alapján látja el. A Koordinációs Testület ügyrendje nyilvános.

(12) A Koordinációs Testület ülésén állandó meghívottként részt vesz a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke.

V. Fejezet

Statisztikai adatfelvételek

11. Statisztikai adatfelvételek általános szabályai

23. § (1) A statisztikai adatfelvétel módja lehet statisztikai adatgyűjtés vagy statisztikai adatátvétel. Statisztikai adatfelvétel elsődleges és másodlagos adatforrásból végezhető.

(2) Elsődleges adatforrásként statisztikai adatgyűjtés végrehajtható adatszolgáltatási kötelezettség elrendelésével és önkéntes adatszolgáltatással.

(3) Elsődleges adatforrást csak akkor lehet igénybe venni, ha nincs statisztikai célra alkalmas, hozzáférhető másodlagos adatforrás.

(4) Az adatszolgáltatói terhek csökkentése érdekében ugyanazon adatra vonatkozóan csak különösen indokolt esetben rendelhető el több statisztikai adatfelvétel.

(5) A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai a 28. § (7) bekezdésében és a 43. §-ban foglaltak figyelembevételével egymás között, statisztikai célra, térítésmentesen jogosultak a statisztikai adatfelvételtől származó, rendelkezésre álló végleges statisztikai adatok és kapcsolódó kiegészítő információk (metaadat) átadására, átvételére. A Hivatalos Statisztikai szolgálat tagja nem köteles átadni a statisztikai adatelőállítási folyamat során előálló, nem végleges adatokat.

(6) Az adatátadásról a Hivatalos Statisztikai Szolgálat érintett tagjai megállapodást kötnek, melyben rögzíteni kell az adatátadás célját, módját, az adatkezelés, illetve az adatok tájékoztatási tevékenység során történő felhasználásának feltételeit. A megállapodásokat a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai honlapjukon nyilvánosságra hozzák.

12. Statisztikai adatgyűjtések

24. § Statisztikai adatgyűjtés keretében adatszolgáltatásra kötelezett lehet bármely természetes és jogi személy, valamint a személyiségi joga szerint jogképes szervezet.

25. § (1) Természetes személytől személyes adatára vonatkozó kötelező adatszolgáltatást – a 26. § (1) bekezdésben foglalt kivétellel – csak törvény rendelhet el.

(2) Különleges adat statisztikai célból a következők szerint gyűjthető:

a) az érintett faji eredetére, nemzetiségi hovatartozására, politikai véleményére vagy pártállására, vallásos, világnézeti meggyőződésére, érdek-képviselői tagságára vonatkozó adat csak személyazonosításra alkalmatlan módon és az érintett természetes személy önkéntes adatszolgáltatása alapján,

b) az egészségi állapotra, kóros szenvedélyre, szexuális életre vonatkozó adat, valamint bűnügyi személyes adat csak személyazonosításra alkalmatlan módon, az érintett természetes személy önkéntes adatszolgáltatása vagy törvény rendelkezése alapján.

26. § (1) A Magyarországon gazdasági tevékenységet végző jogi személy, valamint a gazdasági tevékenységére vonatkozóan a gazdasági tevékenységet folytató természetes személy és a személyiségi joga szerint jogképes szervezet statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségét minden év november 30-ig a Kormány rendelete állapítja meg.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kormányrendelet tervezetét a KSH – a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjainak javaslatai alapján – állítja össze, és azt a felügyeletet ellátó miniszter terjeszti a Kormány elé.

(3) Az (1) bekezdés tekintetében gazdasági tevékenységnek kell tekinteni, amikor erőforrások – így különösen: tőkejavak, munka, gyártási technológia, valamint anyagok és félkész termékek – felhasználásával terméket állítanak elő vagy szolgáltatást nyújtanak.

(4) Az adatszolgáltatási kötelezettséget megállapító, (1) bekezdés szerinti kormányrendelet rendelkezik:

- a) az adatszolgáltatás címéről,
- b) az adatszolgáltatói kör meghatározásáról,
- c) az adatszolgáltatás gyakoriságáról és határidejéről,
- d) az adatszolgáltatás tartalmáról (részletes adatkörökről),
- e) az elektronikus adatszolgáltatás módjáról,
- f) a kijelölés alapjául szolgáló adatok időállapotáról,
- g) az adatszolgáltatásra irányadó uniós jogi aktusról.

(5) A (4) bekezdésben megjelölt adatszolgáltatói körön belül az adatszolgáltatásra kötelezett egyes adatszolgáltatók kijelölését – a teljes körű adatgyűjtések kivételével – a hivatalos statisztikai szolgálatnak az adott statisztikai adatfelvételért felelős tagja – megalapozott módszertan alkalmazásával, valamint a Központi Statisztikai Hivatal esetében a (6) bekezdésben meghatározottak szerint – jogosult elvégezni.

(6) Az adatszolgáltatók kijelölését a KSH a december 15. napján hatályos, rendelkezésére álló regiszterek és nyilvántartások alapulvételével végzi, kivéve, ha jogszabály eltérően rendelkezik. Ha év közben a kieső adatszolgáltatók pótlása, illetve az adatszolgáltatói kör pontosítása érdekében új adatszolgáltatók kijelölése indokolt, azt a kijelölés szükségességének felmerülésekor rendelkezésre álló regiszterek és nyilvántartások alapulvételével kell elvégezni.

(7) A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai az adatszolgáltatót adatszolgáltatási kötelezettségéről minden év december 31-ig, de legkésőbb az adatszolgáltatási kötelezettség határidejét megelőzően harminc nappal értesítik.

27. § (1) Az adatszolgáltatásra kötelezett az előírt adatokat a valóságnak megfelelő tartalommal, megszabott határidőben és meghatározott módon, térítésmentesen köteles szolgáltatni.

(2) A Hivatalos Statisztikai Szolgálat adatgyűjtést végrehajtó tagja, a szolgáltatott adatok valóságának ellenőrzése céljából, a szolgáltatott adatokkal összefüggő nyilvántartásokba, iratokba – előzetes értesítés alapján – az adatszolgáltatónál betekinthez.

13. Adminisztratív adatforrások, adatátvételek adminisztratív nyilvántartásokból

28. § (1) Az adminisztratív adatforrások adattartalma – a jelen törvényben foglaltak figyelembevételével – hivatalos statisztikai célra korlátozás nélkül felhasználható.

(2) A hivatalos statisztikai felhasználásra való alkalmasság szempontjából az adminisztratív adatforrások tartalmát, módszertanát, fogalmi és osztályozási rendszerének kialakítását érintő kérdésekben az adatforrás létrehozásakor, módosításakor, megszüntetésakor – az eredeti adatkezelési cél sérelme nélkül – a KSH véleményét figyelembe kell venni.

(3) A KSH a (2) bekezdésben foglalt véleményezési jog gyakorlása során egyeztet a Hivatalos Statisztikai Szolgálat többi tagjával.

(4) Az adminisztratív adatforrást kezelő szerv a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai részére hivatalos statisztikai célra – a minősített adat kivételével – az (1) és (5) bekezdésben foglaltakra tekintettel a hivatalos statisztikai célnak megfelelő, egyedi azonosításra alkalmas módon, a kapcsolódó kiegészítő információkkal (metaadat) köteles az általa jogszabály felhatalmazása alapján nyilvántartásban, mint adminisztratív adatforrásban kezelt adatot átadni.

(5) A – KSH-t kivéve – a Hivatalos Statisztikai Szolgálat többi tagja a (4) bekezdés alapján személyes adatokhoz való hozzáférésre akkor jogosult, ha azt külön törvény elrendeli.

(6) A (4) bekezdés szerinti adatátadás térítésmentes, amennyiben az átadandó adatok elektronikus formában rendelkezésre állnak. Egyéb esetben a térítés felszámítására a 46. § (2) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

(7) Az adminisztratív adatok átvételével kapcsolatos részletes szabályokról az adminisztratív adatok kezelője és a Hivatalos Statisztikai Szolgálat adatot átvevő tagja az adatigény benyújtását és a hivatalos statisztikai cél igazolását követően késedelem nélkül megállapodást köt. A megállapodást a Felek a honlapjukon nyilvánosságra hozzák.

(8) Az adminisztratív adatok átadásáról szóló együttműködési megállapodás tartalmazza legalább az alábbiakat:

1. az együttműködő partnerek neve, székhelye, elérhetősége,
2. az együttműködés hatálya, célja és tartalma,
3. adatbenyújtóra vonatkozó adatok (ha az eltér az adatkezelőtől),
4. az adatátvételt végrehajtóra vonatkozó adatok (ha az eltér az igénylőtől),
5. az adatállományok leírása: megnevezés, felhasználási cél, adatátvétel típusa (adminisztratív adat statisztikai célú átvétele, nem adminisztratív adat statisztikai célú átvétele, egyéb statisztikai adatátvétel),
6. az eredeti állomány megnevezése, az eredeti adatgyűjtést/nyilvántartást elrendelő jogszabály(ok) neve és címe, nyilvántartási/statisztikai egység leírása, nyilvántartási/statisztikai egységek száma az eredeti adatforrásban, adatok frissítésének gyakorisága az eredeti nyilvántartásban,
7. a statisztikai adatátvétel módja, eszköze, adatállomány típusa, szerkezete,
8. a statisztikai adatátvétel rendszeressége, gyakorisága, beérkezés határideje,
9. az adatok vonatkozási éve, vonatkozási idő típusa, adatok gyakorisága,
10. az adatok feldolgozottsági foka időszakonként,
11. az adatátvétel kiterjedési köre: teljes körű statisztikai adatátvétel, nem teljes körű statisztikai adatátvétel, kombinált statisztikai adatátvétel,
12. az átvett állományok száma egy időszakban,
13. az átvett állományok becsült nagysága megabájt-ban,
14. az átvett állományok becsült adathelyeinek száma,
15. megküldésre kerülő metaadatok megjelölése,
16. az átvett adatállomány adatvédelmi szintje (egyedi adat, különleges-, személyes adat),

17. rendelkezés az adatok Hivatalos Statisztikai Szolgálaton belüli továbbadásáról, illetve a Stt. 41. §-ában meghatározottak szerinti tudományos célú hozzáférés lehetőségéről.

(9) Az adminisztratív adatok hivatalos statisztikai célra történő átadása kapcsán az adminisztratív forrást kezelő szerv legalább az alábbi kapcsolódó kiegészítő információ (metaadat) megadására köteles:

- a) az adminisztratív adatforrást kezelő szerv neve, kapcsolattartó adatai,
- b) az adatbenyújtó neve, kapcsolattartó adatai,
- c) az adatállományok neve, típusa,
- d) az adatállományok szerkezetének leírása: oszlopnév, adattípus (tizedesjegyek számával, dátum esetén dátumformátummal együtt), az oszlop tartalmának leírása, mértékegysége, a kódolt információk esetén az értékkészlet azonosítója,
- e) értékkészletet tartalmazó adatállomány esetén az értékkészletek (kódok, megnevezések) átadása,
- f) az adatok értelmezését segítő egyéb módszertani leírások, amelyek megadják az állomány sokaságát (a nyilvántartás, illetve az abból átvett egyedek körét), az állomány tartalmára vonatkozó módszertani információkat (alkalmazott osztályozások, megfigyelés és előállítás módszertanát), a nyilvántartás aktualizálásának, minőségellenőrzésének módját.

(10) Az adminisztratív adatok átadását – a KSH részére minden esetben, a Hivatalos Statisztikai Szolgálat egyéb tagjai részére igényük esetén – a KSH által erre a célra üzemeltetett elektronikus rendszeren keresztül kell teljesíteni.

(11) Az adminisztratív adatforrást kezelő szervezet az adminisztratív adatforrás hivatalos statisztikai célú felhasználhatóságára tekintettel az adminisztratív adatforrás minőségéről minden évben a KSH által meghatározott tartalmú és formájú alapján minőségjelentést állít össze és megküldi azt a KSH részére.

(12) A KSH a beérkezett minőségjelentéseket és az azokhoz fűzött, a minőség javítását célzó észrevételeit bemutatja véleményezés céljából a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testületnek.

(13) Az adminisztratív adatforrást kezelő szerv együttműködik a Hivatalos Statisztikai Szolgálat adatot átvevő tagjával az adminisztratív adatforrás hivatalos statisztikai célú felhasználásának minőségellenőrzésével összefüggésben megfogalmazott észrevételek átültetésében, ha azok a kezelő szerv számára nem jelentenek igazgatási, műszaki többlet feladatot, illetve az észrevételek beépítése nem jár a kezelő szerv alaptervékenységére nézve igazgatási vagy informatikai biztonsági kockázat növekedésével. Az adminisztratív adatforrást kezelő szerv az általa elfogadott észrevételek végrehajtásáról, illetve az el nem fogadott észrevételek indokáról köteles a Hivatalos Statisztikai Szolgálatnak az észrevételt megfogalmazó tagja részére beszámolni.

(14) Az átvett adminisztratív adat a Hivatalos Statisztikai Szolgálat más tagjának csak akkor adható tovább, illetve akkor használható fel a 40. §-ban foglaltak szerint tudományos célra, ha

az adminisztratív adatforrást kezelő szervvel kötött együttműködési megállapodás ezt lehetővé teszi.

14. Egyéb statisztikai adatátvételek

29. § (1) A jogi személy, valamint a gazdasági tevékenységére vonatkozóan a gazdasági tevékenységet folytató természetes személy és a saját személyiségi joga szerint jogképes szervezet a Kormány rendelete alapján köteles az általa vezetett nyilvántartás adatait – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – egyedi azonosításra alkalmas módon statisztikai célból a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjának átadni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti adatátvétel elrendeléséről a 26. § szerinti, adatgyűjtésekhez kapcsolódó adatszolgáltatási kötelezettséget elrendelő Kormányrendeletben kell rendelkezni. Az adatátadásra egyebekben a 26-27. §-ban, valamint a 28. § (7)-(9) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

(3) Az adatátadás nem terjedhet ki személyes adataira.

15. Népmozgalmi statisztika

30. § (1) A népmozgalmi statisztika körében megfigyelésre kerül minden Magyarországon bekövetkezett születés, halálozás, házasságkötés, bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése, élettársi nyilatkozat nyilvántartásba vétele, házasság felbontása, valamint érvénytelenné nyilvánítása, bejegyzett élettársi kapcsolat felbontása, megszüntetése, a nyilvántartott élettársi kapcsolat megszűnése (a továbbiakban együtt: népmozgalmi esemény), valamint lakcímváltozás.

(2) A népmozgalmi események körében kell megfigyelni a magyarországi lakcímmel rendelkező személyek külföldön bekövetkezett azon népmozgalmi eseményeit, amelyek anyakönyvezésére Magyarországon is sor kerül.

(3) A népmozgalmi események felmérése a következő adatscsoportokra terjed ki: név, lakcím, társadalombiztosítási azonosító jel, állampolgárság, születési hely és idő, nem, családi állapot, családi állás, iskolai végzettség, gazdasági aktivitás, foglalkozás, gyermekek száma, a születéssel, illetve halálozással, mint népmozgalmi eseménnyel összefüggő egészségi állapot, az anyakönyvezés helye, az egyedi elektronikus anyakönyvi azonosító, a népmozgalmi esemény helye és ideje.

(4) A népmozgalmi eseménnyel, valamint a lakcímváltozással kapcsolatban gyűjtött adatok közül a nevet, a lakcímet és a társadalombiztosítási azonosító jelet és az egyedi elektronikus anyakönyvi azonosítót az adatok teljessége és összefüggése ellenőrzésének befejezését követő nyolc napon belül törölni kell.

(5) A (3) bekezdés szerinti adatscsoportokba tartozó, rendelkezésre álló adatokat a népmozgalmi esemény helye szerint illetékes anyakönyvvezetők, egészségügyi szolgáltatók, a halottvizsgálati bizonyítvány kiállítására jogosult orvos, a bíróságok és a közjegyzők, valamint – a külföldön történt események esetén – a hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt

szervek kötelesek szolgáltatni. A lakcímadatokat a személyiadat- és lakcímnnyilvántartást kezelő szerv a rá vonatkozó szabályok szerint szolgáltatja.

(6) A KSH a halottvizsgálattal kapcsolatos eljárásra vonatkozó külön jogszabályok szerint jogosult a halottvizsgálattal kapcsolatos adatokat egyedi azonosításra alkalmas módon átvenni és kezelni.

16. Az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program

31. §(1) Az adott tárgyévre vonatkozó, a Hivatalos Statisztikai Szolgálat által végzett statisztikai adatfelvételeket az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program (a továbbiakban: OSAP) tartalmazza.

(2) Az OSAP tartalmazza a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai által kezdeményezett statisztikai adatfelvételek alábbi jellemzőit:

- a) a statisztikai adatfelvétel típusa, címe, az adatszolgáltatás kötelező vagy önkéntes jellege,
- b) az adatkörök,
- c) az adatforrás,
- d) az adatszolgáltatók köre, statisztikai adatátvétel esetén az adatkezelő,
- e) az adatszolgáltatás, statisztikai adatátadás gyakorisága, határideje,
- f) a statisztikai adatfelvétel hazai, uniós jogszabályi alapja,
- g) a statisztikai adatfelvételtől előállított statisztikai termék és annak hozzáférhetővé tételének módja.

(3) Az OSAP-ot a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjainak javaslatai alapján a KSH állítja össze és – a Koordinációs Testület, valamint az OST véleményének kikérését követően – a KSH elnöke – a 26. § szerinti, adatszolgáltatási kötelezettséget elrendelő kormányrendeletben foglaltak figyelembevételével – minden tárgyévet megelőző év december 1-jéig hagyja jóvá.

(4) Az OSAP-ot a KSH elnöke nyilvánosságra hozza a KSH honlapján.

(5) Az OSAP tervezése során a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai elkészítik a tervezett statisztikai adatfelvétel adatelőállítási módszertanára vonatkozó dokumentációt, amelyet a Hivatalos Statisztikai Szolgálat többi tagja, valamint az OST tagjai részére hozzáférhetővé tesznek.

(6) Minden tárgyévet követő év szeptember 30-ig a KSH elnöke a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai által nyújtott információk alapján az OSAP teljesüléséről értékelő jelentést készít, melyet véleményezés céljából megküld a Koordinációs Testületnek és az OST-nek, majd ezt követően nyilvánosságra hozza azt.

(7) A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai az egyes statisztikai adatgyűjtések kérdőíveit és a kapcsolódó dokumentációt a KSH elnöke által kiadott módszertani iránymutatásban foglaltak szerint állítják össze.

17. Az adatszolgáltatás elmulasztásának, illetve a hamis adatszolgáltatás jogkövetkezményei

32. § (1) A fővárosi és megyei kormányhivatal a Hivatalos Statisztikai Szolgálat statisztikai adatfelvételt végrehajtó tagja – a jogsértés elkövetésétől számított egy éves jogvesztő határidőn belül történt – kezdeményezésére közigazgatási bírsággal sújtja azt az adatszolgáltatót, aki vagy amely

- a) kötelező hivatalos statisztikai adatszolgáltatást nem vagy nem az előírt határidőre teljesíti,
- b) a hivatalos statisztikai célú adatátvétellel, adatátadásra vonatkozó kötelezettségét megszegi.

(2) A közigazgatási bírság összege természetes személy esetében 200 000 forintig, jogi személy és személyiségi joga szerint jogképes szervezet esetében 100 000 forinttól 2 000 000 forintig terjedhet. A bírság kiszabása az (1) bekezdésben foglaltak megvalósulása esetén a jogszabálysértéssel érintett adatszolgáltatásonként történik.

(3) A Hivatalos Statisztikai Szolgálat (1) bekezdés szerinti közigazgatási hatósági eljárást kezdeményező tagja az általa kezdeményezett hatósági eljárás során ügyfélnek minősül.

(4) A fővárosi és megyei kormányhivatal az (1) bekezdés szerinti eljárásban hozott határozatával és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény szerinti önálló fellebbezéssel támadható végzésével szemben fellebbezésnek van helye.

33. § (1) A fővárosi és megyei kormányhivatal a Hivatalos Statisztikai Szolgálat statisztikai adatfelvételt végrehajtó tagja – a jogsértés elkövetésétől számított egy éves jogvesztő határidőn belül történt – kezdeményezésére közigazgatási bírsággal sújtja azt a jogi személyt vagy személyiségi joga szerint jogképes szervezetet, amely kötelező adatszolgáltatás esetén a valóságnak nem megfelelő adatot szolgáltat, vagy az adatszolgáltatással kapcsolatban a valóságnak meg nem felelő felvilágosítást ad.

(2) A közigazgatási bírság összege 100 000 forinttól 2 000 000 forintig terjedhet. A bírság kiszabása a jogszabálysértéssel érintett adatszolgáltatásonként történik.

(3) A Hivatalos Statisztikai Szolgálat (1) bekezdés szerinti közigazgatási hatósági eljárást kezdeményező tagja az általa kezdeményezett hatósági eljárás során ügyfélnek minősül.

(4) A fővárosi és megyei kormányhivatal az (1) bekezdés szerinti eljárásban hozott határozatával és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény szerinti önálló fellebbezéssel támadható végzésével szemben fellebbezésnek van helye.

34. § (1) A Hivatalos Statisztikai Szolgálat statisztikai adatfelvételt végrehajtó tagja a honlapján nyilvánosságra hozhatja a 31. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjaiban, valamint a 33. § (1) bekezdésében meghatározottak alapján elmarasztalt jogi személy és személyiségi joga szerint jogképes szervezet adatszolgáltató nevét, székhelyét, telephelyét és adószámát és a kiszabott bírság összegét amennyiben jogerős hatósági határozat hozatalára sor került, feltéve, hogy a határozat felülvizsgálatára irányuló bírósági eljárás jogerősen lezárult és a határozat bírósági felülvizsgálatának megindítására nyitva álló határidő eltelt. Ebben az esetben az elmarasztalt adatszolgáltató adataira bírósági felülvizsgálat megindítására nyitva álló határidő eredménytelen lejárta követő naptól, illetve a bírósági eljárás jogerős lezárását

követő naptól, a hatósági határozat hatályában fenntartott része vonatkozásában hozhatók nyilvánosságra.

(2) Az (1) bekezdés szerint nyilvánosságra hozott adatok egy évig maradhatnak elérhetőek a Hivatalos Statisztikai Szolgálat statisztikai adatfelvételt végrehajtó tagjának honlapján.

18. Statisztikai nyilvántartások és statisztikai regiszterek kezelése

35. § (1) A statisztikai regiszter a nyilvántartási egységeket jellemző alábbi adatköröket kezeli:

- a) azonosítási jellemzők (név, székhely, statisztikai és egyéb hivatalos azonosítók),
- b) elérhetőséget segítő adatok (címek, kapcsolattartók),
- c) demográfiai jellemzők (keletkezés, megszűnés, állapot adatok),
- d) gazdasági, illetve rétegezési jellemzők (így különösen: tevékenység, nagyságkategória),
- e) nyilvántartási egységek kapcsolatát leíró adatok (így különösen: a szervezet és telep kapcsolata, szervezet és vállalatcsoport kapcsolata),
- f) statisztikai felhasználást segítő ismérvek,
- g) nyilvántartás vezetését támogató ismérvek (módosítás oka, forrása, kelte).

(2) A statisztikai regiszterekre vonatkozó metaadatok nyilvánosak.

36. § A statisztikai nyilvántartás és a statisztikai regiszter nyilvánosságára a 39. §-ban, valamint a 41. §-ban foglaltakat kell alkalmazni.

37. § A statisztikai regiszterek létrehozásához, módosításához vagy megszüntetéséhez a KSH egyetértése szükséges.

19. Statisztikai számjel

38. § (1) A statisztikai számjel a jogi személyek, valamint a gazdasági tevékenységet folytató természetes személyek és személyes joga szerint jogképes szervezetek nyilvántartásában használt azonosító. A statisztikai számjelet a Kormány rendeletében meghatározottak szerint kell képezni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti szervezetek statisztikai számjelinek megállapítása vagy módosulása a következők szerint történik:

- a) egyéni vállalkozói tevékenység esetében a tevékenység megkezdéséről szóló bejelentés, változásbejelentés illetékes hatósághoz történő benyújtásával,
- b) ha üzletszerű gazdasági tevékenységet csak a cégbejegyzés iránti kérelem benyújtását követően folytathat, az illetékes cégbírósághoz intézett cégbejegyzés iránti kérelem, változásbejegyzési kérelem benyújtásával,
- c) a civil és az egyéb, cégnek nem minősülő szervezetek nyilvántartásában szereplő szervezet esetében a szervezet nyilvántartásába történő bejegyzése iránti kérelem, illetve változásbejegyzési kérelem benyújtásával,

d) az *a)*-*c)* pont alá nem tartozó esetben az állami adó- és vámhatóságnál történő bejelentkezési, változás bejelentési kötelezettség teljesítésével,

e) a költségvetési szervek, a helyi önkormányzatok, a nemzetiségi önkormányzatok, a társulások, a térségi fejlesztési tanácsok, valamint jogszabály alapján a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat alkalmazó egyéb jogi személyek a kincstárnál vezetett törzskönyvi nyilvántartásba vételével

egyidejűleg történik a (3)-(4) bekezdésben meghatározottak szerint.

(3) Az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatóság, a cégbíróság, illetve a civil és egyéb cégnek nem minősülő szervezetek nyilvántartását vezető bíróság, valamint az állami adó- és vámhatóság és a kincstár az erre a célra létrehozott elektronikus rendszer útján közli a KSH-val a statisztikai számjel megállapításához szükséges, a (2) bekezdés *a-e)* pontjaiban foglalt eljárásokban megadott adatok közül az érintett nevét (cégnevét), valamint címét (székhelyét), törzsszámát és ezen túlmenően a főtevékenységét is.

(4) A KSH a (3) bekezdésben meghatározott adatok alapján, az erre a célra létrehozott elektronikus rendszer útján haladéktalanul közli az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos ügyekben eljáró hatósággal, a cégbírósággal, a civil és egyéb cégnek nem minősülő szervezetek nyilvántartását vezető bírósággal, valamint állami adó- és vámhatósággal a (2) bekezdés *a)-d)* pontjaiban meghatározottak statisztikai számjelét, illetve az ok megjelölésével az erre a célra szolgáló számítógépes rendszer útján értesíti a megkereső szervezetet a statisztikai számjel megállapításának megtagadásáról.

VI. Fejezet

Statisztikai adatok nyilvánossága

20. Adathozzáférés szabályai

39. § (1) A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagja által hivatalos statisztika céljából előállított adatok – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – nyilvánosak. A nyilvánosságra hozásról e szervek saját hatáskörükben gondoskodnak.

(2) Az e törvényben foglalt kivételekkel az egyedi adat nem hozható nyilvánosságra.

(3) Egyedi adat az alábbi esetekben hozható nyilvánosságra, illetve közölhető mással:

a) az adatszolgáltató hozzájárulása alapján, amennyiben a továbbításhoz, nyilvánosságra hozatalhoz az adatszolgáltató, illetve az érintett statisztikai egység a nyilvánosságra hozatalt megelőzően, egyértelműen és kifejezetten hozzájárult; vagy

b) ha valamely uniós jogi aktus egyedi feltételeket és körülményeket határoz meg, amelyek alapján – az adatszolgáltató előzetes, írásbeli tiltakozó nyilatkozatának hiányában – az

adatszolgáltatóra vonatkozó, hivatalos statisztikai célra kezelt, közvetett azonosítást lehetővé tevő adat közzétele megengedett; vagy

c) ha az adat az adatszolgáltató kezelésében az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvényben foglaltak szerint közérdekű adatnak vagy közérdekből nyilvános adatnak minősül; vagy

d) az alábbi tevékenységekre vonatkozó adatkörökbe tartozó, személyes adatnak nem minősülő, természetes mértékegységben kifejezhető, kizárólag közvetetten azonosítható, rendszeres tájékoztatási tevékenység keretében közzétételre szánt adat:

da) vasúti és légi szállítás,

db) belvízi szállítás, szárazföldi személyszállítás,

dc) gáz- és egyéb szénhidrogének szállítása,

dd) repülőtér, belvízi- vagy más kikötői létesítmények üzemeltetése, szállítási szolgáltatások végzése ezekben a létesítményeken,

de) postai szolgáltatás egyetemes vagy egyetemes szolgáltatást helyettesítő tevékenység keretén belül, valamint az egyetemes postai szolgáltató által lebonyolított egyéb szolgáltatások,

df) távközlési szolgáltatások,

dg) hulladékgazdálkodási szolgáltatás,

dh) víziközmű-szolgáltatás,

di) gáz, hőenergia, villamos energia szolgáltatás.

e) Az alábbi adatkörökbe tartozó, személyes adatnak nem minősülő, értékben kifejezhető, kizárólag közvetetten azonosítható, rendszeres tájékoztatási tevékenység keretében közzétételre szánt adat:

ea) vasúti-, belvízi- és szárazföldi személyszállítás menetdíj bevételi adatok,

eb) légi szállítás menet- és fuvardíj bevételi adatok,

ec) távközlési szolgáltatások tevékenységi díjbevétele.

(4) A KSH által vezetett Településregiszter, és Magyarország Helységnévtárának adattartalma teljes körűen nyilvános.

(5) A KSH által vezetett Gazdasági Szervezetek Regiszterének tartalma a demográfiai és gazdasági, illetve rétegzési jellemzők és a tevékenységi kör meghatározásához szükséges alapadatok kivételével a KSH által előre meghatározott és a honlapján mindenkor nyilvánosan elérhető kategóriák szerint nyilvános.

(6) Egyedi adat – a (3)-(5) bekezdésben foglaltakon túlmenően – az alábbi esetekben továbbítható:

a) az adatszolgáltató írásos kérelme alapján, melyben az adatkezelőhöz saját, statisztikai adatgyűjtés során szolgáltatott adatai visszaszolgáltatását kéri. A kérelmet az adatkezelő akkor jogosult elutasítani, ha a szolgáltatott adatok a statisztikai adatgyűjtés eredményeként rögzített állapotukban nem állnak rendelkezésre; vagy

b) az Európai Statisztikai Rendszer, illetve a KBER tagja részére, ha az egyedi adat továbbítása az Európai Statisztikai Rendelet, illetve más uniós jogi aktus alapján az európai statisztikák fejlesztése, előállítása vagy közzététele, illetve az európai statisztikák minőségének javítása érdekében szükséges; vagy

c) a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai esetében szervezeten belül hivatalos statisztikai célból, a cél eléréséhez szükséges mértékben.

(7) A (3) bekezdés a) pontjában foglalt hozzájárulásban meg kell jelölni a nyilvánosságra hozandó adatot, a nyilvánosságra hozatal célját és – ha értelmezhető – időtartamát.

(8) A statisztikai adatfelvétel keretében kezelt egyedi adat kizárólag statisztikai célra használható. Tilos annak bármely nem statisztikai, azaz a statisztikai adatelőállítási folyamaton kívüli célra, különös tekintettel az egyedi adat büntető-, polgári peres, nemperes eljárás, hatósági, adóigazgatási eljárás során történő felhasználása, illetve belföldi jogsegély keretében való felhasználásra történő átadása.

40. § (1) A természetes személy személyére vonatkozó statisztikai adatfelvételnél a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény szerinti természetes személyazonosító adatokat – kivéve azt, amelynek adathordozóját a levéltári anyag védelmére vonatkozó jogszabály értelmében levéltári őrizetbe kell adni – a statisztikai feldolgozás befejezésekor törölni kell.

(2) A személyes adatokat tartalmazó adatállományok esetében a statisztikai egység statisztikai adatgyűjtéshez használt közvetlen azonosító adatait különválasztva kell tárolni a statisztikai egységre vonatkozó egyéb adatoktól. Az adatgyűjtéshez használt közvetlen azonosító helyett az egyes statisztikai egységeket technikai azonosítóval kell ellátni, amelynek segítségével a kapcsolat a gyűjtött adatok és a statisztikai egység adatgyűjtéshez használt közvetlen azonosító adatai között helyreállítható.

(3) Az adatállomány és a statisztikai egység statisztikai adatfelvételhez használt közvetlen azonosító adatai közötti kapcsolatot hivatalos statisztikai célból, az adott cél eléréséig, ideiglenesen lehet helyreállítani. A cél teljesülése esetén, illetve ha a célhoz kötöttség nem áll fenn, az adatok teljességellenőrzését követően az azonosító adatokat az (1) és (2) bekezdésben foglaltak szerint le kell választani vagy törölni kell.

41. § (1) A KSH és a Hivatalos Statisztikai Szolgálat többi tagja – a 28. § (14) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – tudományos célból hozzáférést biztosíthat olyan egyedi adatokhoz, amelyek megismerése révén a statisztikai egységek közvetlenül nem azonosíthatók.

(2) Az (1) bekezdés szerinti hozzáférés kizárólag olyan biztonságos környezetben történhet, ahol az adatokhoz való hozzáférés szigorúan ellenőrzött körülmények között, a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjának belső hálózatától, az ott tárolt adatoktól és a külső hálózati kapcsolatoktól technikailag elkülönített környezetben kerül sor. A biztonságos környezetből csak olyan kutatási eredmény vihető ki, amelyet a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagja az eredmény kiadását megelőzően megfelelő módszerek alkalmazásával ellenőrzött annak érdekében, hogy azokból a statisztikai egységek felfedésének kockázata a mindenkori legjobb statisztikai módszertani megoldásokkal összhangban minimális legyen.

(3) A KSH és a Hivatalos Statisztikai Szolgálat többi tagja tudományos célból hozzáférést biztosíthat olyan, az egyes statisztikai egységekre vonatkozó adatokhoz, amelyeket – a statisztikai felfedés elleni védelem eszközeit alkalmazva – annak érdekében módosítottak, hogy az azonosításhoz használható legjobb eljárásokkal összhangban elfogadható mértékűre csökkenjen az érintett statisztikai egységek felfedési kockázata.

(4) A tudományos célú hozzáférés feltételeit a KSH elnöke által kiadott iránymutatás alapján a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai belső szabályzatban állapítják meg, és azokat a honlapjukon nyilvánosságra hozzák.

42. § A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagja jogosult a kezelésében lévő, személyes adatokat tartalmazó adatbázisokat hivatalos statisztikai tevékenység céljából a cél eléréséhez szükséges mértékben és ideig, szervezeten belül összekapcsolni.

43. §(1) A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai a 23. § (5) és (6) bekezdésben foglaltak szerint az általuk kezelt hivatalos statisztikai adatokat hivatalos statisztikai célra egymás között átadhatják. Az adatátadás a 39. § (6) bekezdés *b*) pontja, valamint a (2) és (3) bekezdésben foglaltak kivételével egyedi adatra nem vonatkozhat. Az adatátadással kapcsolatos térítésre a 46. § (2) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni.

(2) A KSH jogosult a Hivatalos Statisztikai Szolgálat többi tagjától az általuk kezelt egyedi adatokat hivatalos statisztikai célra átvenni.

(3) Az MNB az MNBtv.-ben foglaltak szerint a jegybanki információs rendszer részeként működtetett statisztikai rendszerhez jogosult a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjaitól egyedi adatot átvenni.

44. § (1) A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjának vezetője megteszi az összes szükséges szabályozási, módszertani, adminisztratív, technikai és szervezeti intézkedést az egyedi adatok védelmének biztosítása érdekében.

(2) A statisztikai adatok kezelésével kapcsolatos intézkedéseket, szabályokat a KSH, illetve a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjának vezetője belső szabályzatban állapítja meg.

21. Tájékoztatás

45. § (1) A hivatalos statisztikák közzétételét a KSH és a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai végzik a KSH elnöke által meghatározott iránymutatások figyelembevételével.

(2) Az Európai Unió felé történő, európai statisztikákra vonatkozó adatátadásokat a Hivatalos Statisztikai Szolgálat egyéb tagjai vonatkozásában is a KSH elnöke koordinálja, amely koordinációs feladatok ellátásához a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagja a KSH által kért tájékoztatást köteles megadni. Európai statisztika továbbítására kizárólag az Európai Statisztikai Rendelettel összhangban a KSH, valamint a KSH elnöke által megjelölt nemzeti hatóság és az MNB jogosult.

(3) A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai az egyéb nemzetközi szervezetek részére történő adattovábbításokról tájékoztatják a KSH elnökét.

46. § (1) A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai – az egyedi adatok védelmének figyelembevételével – teljesítik a statisztikai adatokra vonatkozó egyedi adatkéréseket, illetve – a 41. §-ban foglaltak szerint – biztosítanak lehetőséget tudományos célú hozzáférésre.

(2) Az (1) bekezdés szerinti egyedi adatkérések esetén a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagja az önköltségszámítás szabályai szerint megállapított költséget meg nem haladó mértékű térítésre tarthat igényt.

(3) A (1) és (2) bekezdés szerinti adathozzáférés és térítés szabályait a KSH, illetve a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjának vezetője belső szabályzatban állapítja meg és az abban foglaltakat honlapján nyilvánosságra hozza.

VII. Fejezet

Záró rendelkezések

22. Felhatalmazó rendelkezések

47.§ (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg:

- a) a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjaira vonatkozó akkreditációs eljárás és az akkreditáció felülvizsgálatának részletes szabályait,
- b) az OST és a Koordinációs Testület főbb eljárási szabályait,
- c) a 26. §-ban foglaltak alapján kötelező adatgyűjtések kijelölt adatszolgáltatóit terhelő adatszolgáltatási kötelezettséget, a statisztikai kérdőívek tartalmi és formai követelményeit,
- d) a népmozgalmi adatgyűjtéseknek az e szülő törvényben foglalt előírásokkal összhangban megállapított adattartalmát,
- e) a statisztikai adatfelvételi keretek kiválasztására, a statisztikai regiszterek metaadataira vonatkozó részletes szabályokat,
- f) a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjánál – kivéve az MNB-t – hivatalos statisztikai tevékenységet folytató személyekre vonatkozó képesítési és továbbképzési előírásokat.

(2) Felhatalmazást kap a KSH felügyeletét ellátó miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a statisztikai módszerek, fogalmak, osztályozások, számjelek használatának alkalmazását.

23. Hatályba léptető rendelkezések

48. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő hónap első napján lép hatályba.

(2) Hatályát veszti a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény.

24. Átmeneti rendelkezések

49. § A Hivatalos Statisztikai Szolgálatnak a törvény hatálybalépésének napját megelőző napon tagjainak akkreditálását a KSH kezdeményezi, és azt a Hivatalos Statisztikai Szolgálat

tagjaival egyeztetett ütemterv alapján legkésőbb 2018. december 31-ig elvégzi. Amennyiben a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagja az akkreditáció feltételeinek nem felel meg, úgy a tagság megszüntetésének van helye az 5. § (4) bekezdésében foglaltak figyelembevételével.

50. § A KSH – e törvény hatályba lépése előtt kinevezett – elnökének és elnökhelyettesének megbízatása a jelen törvény hatálybalépésével egyidejűleg a 13. § (1), illetve (2) bekezdése szerinti kinevezéssé alakul át.

25. Az Európai Unió jogának való megfelelés

51. § Ez a törvény

a) az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló 2009. március 11-i 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet,

b) az európai statisztikákról szóló 223/2009/EK rendelet módosításáról szóló 2015. április 29-i 2015/759 európai parlamenti és tanácsi rendelet,

c) a vállalkozások statisztikai célú nyilvántartása közös keretének létrehozásáról és a 2186/93/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2008. február 20-i 177/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet,

d) a tagállamok közötti áruforgalomra vonatkozó közösségi statisztikákról szóló 638/2004/EK rendelet módosításáról szóló 2009. március 11-i 222/2009/EK európai parlamenti tanácsi rendelet.

végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

26. Módosító rendelkezés

52. § A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) 134. § (1) bekezdés 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az illetménykiegészítés mértéke)

„2. a minisztériumban és – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal kivételével – a költségvetési fejezetet irányító más szervnél,”

foglalkoztatott felsőfokú iskolai végzettségű kormánytisztviselő esetében az alapilletményének 50%-a, középiskolai végzettségű kormánytisztviselő esetében az alapilletményének 15%-a.

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A hivatalos statisztika feladata az állami, kormányzati, helyi (nemzetiségi) önkormányzati, gazdálkodó és civil szervezetek, a pénzügyi piacok, valamint a széles közvélemény, az ország ügyei iránt érdeklődő polgárok tájékoztatása az ország helyzetéről, állapotáról, a gazdasági és társadalmi folyamatok alakulásáról, a környezet állapotáról. A hivatalos statisztika a demokrácia fontos eszköze, mivel lehetővé teszi az adatok minden felhasználója számára, hogy független forrásból származó, megbízható, tényszerű, megalapozott nyilvános és tudományosan megalapozott módszertan alkalmazásával készült ellenőrzött minőségű adatokra, információkra alapozza politikai, szakpolitikai, gazdasági, üzleti vagy személyes döntéseit.

A hivatalos statisztikának ebből a feladatából következik, hogy a nemzeti statisztikai hivatalnak az állami szervezetrendszerben elfoglalt helyét a fejlett statisztikai rendszert működtető országokban úgy határozzák meg, hogy a hivatalos statisztika pártatlansága, objektivitása, semlegessége, és működésének hatékonysága, eredményessége megfelelően garantált legyen.

A hivatalos statisztika működését a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Stt.), az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló 2009. március 11-i 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 223/2009/EK rendelet), illetve az ENSZ Közgyűlésének a Hivatalos Statisztika Alapelveiről szóló határozata és az Európai Statisztika Gyakorlati Kódexében foglalt alapelvek határozzák meg.

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) a hatályos szabályozás szerint szakmailag független kormányhivatal, amelynek felügyeletét a Miniszterelnökséget vezető miniszter látja el. A Stt. a KSH szakmai függetlenségét deklarálja, azonban a pártatlanság, objektivitás és semlegesség gyakorlati érvényesüléséhez, valamint a hivatalos statisztikai szolgálat koordinálásához szükséges intézményi függetlenséget a kormányhivatalok jogállását szabályozó jogszabályok (a felügyeleti jogkör létéből adódóan, például a szervezetalakítás tekintetében) jelenleg korlátozzák.

A KSH a hivatalos statisztikai szolgálat egészének koordinálásával összefüggő kötelezettségének megfelelő jogi eszközök hiánya miatt nem tud eleget tenni. A Stt. a KSH feladatai közé sorolja az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (a továbbiakban: OSAP) végrehajtásának figyelemmel kísérését a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjainál, a statisztikai tevékenység összehangolását, szakmai koordinációját, melynek keretében a KSH tájékoztatást kérhet e szervek statisztikai tevékenységéről. Sem a Stt., sem a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény végrehajtásáról szóló 170/1993. (XII. 3.) Korm. rendelet nem rendelkezik ugyanakkor konkrétan arról, hogy e feladatait a KSH a Hivatalos Statisztikai Szolgálathoz tartozó szervezeteket illetően hogyan, milyen szabályozási és egyéb eszközökkel

tudja ellátni. Erre a problémára az Állami Számvevőszék V-5-32/2003. számú jelentése már 2003-ban felhívta a figyelmet, azonban nem történt érdemi előrelépés ezen a területen.

2015. április 29-én megjelent az Európai Unió Hivatalos Lapjában az európai statisztikákról szóló 223/2009/EK rendelet módosításáról szóló, 2015. április 29-i 2015/759 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 2015/759 európai parlamenti és tanácsi rendelet), amelynek legfontosabb célja az Európai Statisztikai Rendszer iránti bizalom erősítése. Az Európai Statisztikai Rendszerbe a tagállamok nemzeti statisztikai hivatalai, köztük a KSH, valamint egyéb, az európai statisztikák fejlesztésében, előállításában, nyilvánosságra hozatalában részt vevő nemzeti hatóságai és az Európai Unió statisztikai hivatala, az Eurostat tartoznak. Az Eurostat maga nem végez statisztikai adatgyűjtést vagy adatfeldolgozást. Ez, valamint a nemzeti szintű tájékoztatás a nemzeti statisztikai hivatalok feladata, amelyek megküldik adataikat az Eurostatnak, utóbbi pedig jellemzően a tagországi adatokat összesíti és az európai szintű adatokat teszi közzé. Az Európai Statisztikai Rendszer erősítése ezért elsődlegesen a nemzeti statisztikai hivatalok szakmai és szervezeti erősítését igényli.

A 223/2009/EK rendelet módosítására azért kerül sor, mert mind az európai intézmények, mind a nemzeti hatóságok fokozni kívánják a nemzeti statisztikai hivatalok szakmai és intézményi függetlenségét annak érdekében, hogy az európai szintű statisztikák megbízhatósága megkérdőjelezhetetlen legyen, és a valós gazdasági, társadalmi folyamatokra vonatkozó adatokat Európa-szerte garantáltan független, semleges és az objektivitás alapján működő statisztikai hivatalok állítsák elő. Ez a célkitűzés összhangban áll a magyar EU-elnökség alatt elfogadott „hatos csomagban” a statisztikai adatok megbízhatósága iránt megfogalmazott követelményekkel is. Fontos célja az új európai szintű szabályozásnak, hogy az esetleges torzító kormányzati szándékot (lásd Görögország) a jövőben el lehessen kerülni. Emellett a Tanácsnak a gazdasági szereplők adminisztratív terheinek csökkentésére vonatkozó kezdeményezését is támogatja az új szabályozás.

A 223/2009/EK rendelet módosítása ennek megfelelően a nemzeti statisztikai hivatalok szakmai és intézményi függetlenségére fókuszál. Előírja a nemzeti statisztikai hivatalok vezetői kinevezésének és felmentésének egyértelmű törvényi szabályozását, a nemzeti statisztikai hivatalok függetlenségének biztosítását szakmai, intézményi, költségvetési és a szervezeten belüli vezetési és irányítási kérdésekben, ugyanakkor azt is megkívánja, hogy a nemzeti statisztikai hivatalok a megnövekedett felelősség mellett rendszeresen beszámoljanak a legmagasabb nemzeti szintű intézményeknek (Országgyűlés, Kormány) a hivatal tevékenységéről és a költségvetés felhasználásáról. Az új európai szabályozás megköveteli, hogy a nemzeti statisztikai hivatalok az országon belül működő Hivatalos Statisztikai Szolgálatot koordinálják, és azzal kapcsolatban minőségbiztosítási feladatokat is ellássanak. Ezzel összefüggésben a KSH elnökének szerepe is átalakul, és a KSH vezetése mellett az ország főstatisztikusaként kell a szakmai irányítói, minőségbiztosítói szerepkört is betöltenie a Hivatalos Statisztikai Szolgálat vonatkozásában.

Az adatszolgáltatók terheinek csökkentése érdekében az európai szabályozás előírja, hogy a nemzeti statisztikai szolgálatok az adminisztratív és hatósági adatforrásokhoz, nyilvántartásokhoz azonnal és ingyenesen hozzáférjenek statisztikai feldolgozás céljából, mivel ezzel potenciálisan kiválthatók a gazdálkodó szervezeteket és természetes személyeket közvetlenül terhelő adatgyűjtések. Emellett a jogszabály arról is rendelkezik, hogy a nemzeti statisztikai hivatalokat be kell vonni az adminisztratív nyilvántartások kialakításának,

módosításának és megszüntetésének folyamatába, valamint a nyilvántartásokkal kapcsolatos standardizációs tevékenységekbe. Mindez azt szolgálja, hogy a statisztikai adatátvétel szempontjából érintett adminisztratív adatok alkalmasak legyenek a statisztikai állományokkal való egyedi, rekordszintű összekapcsolásra és a rájuk vonatkozó részletes metaadatokkal együtt kerüljenek átadásra.

A 223/2009/EK rendelet mellett fontos kiemelni a 2005-ben született, majd 2011 novemberében módosult Európai Statisztika Gyakorlati Kódexét, amelynek alkalmazását a 223/2009/EK rendelet előírja.

Az Európai Statisztika Gyakorlati Kódexe alapelveinek megvalósulását az Európai Statisztikai Rendszer valamennyi tagja esetében (így Magyarország tekintetében is) átvilágítás, audit útján vizsgálták 2014-2015 folyamán.

Az auditorok a helyszíni látogatás, az önértékelő kérdőívben foglaltak, a KSH működését érintő jogszabályok, belső szabályozások és alapdokumentumok tanulmányozása és saját kutatásaik alapján állították össze országjelentésüket, illetve fogalmazták meg ajánlásaikat.

Az ajánlások tartalma összhangban van a 2015/759 európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglalt rendelkezésekből fakadó jogharmonizációs kötelezettséggel, amely szükségessé teszi a statisztika jogi környezetének felülvizsgálatát.

A jelentésnek a statisztikai irányításra, intézményi környezetre vonatkozó ajánlásai közül többnek a közvetlen címzettje Magyarország hatáskörrel és illetékességgel bíró szervezete, külön nevesítés nélkül a jogszabályalkotásra jogosult Országgyűlés és Kormány. A többi ajánlás címzettje a KSH.

Az auditorok ajánlásai között hangsúlyos szerepe van az új statisztikai törvény megalkotásának, amely törvény – az európai jogszabályokkal összhangban megerősíti a KSH függetlenségét, autonómiáját a közigazgatáson belül és megfelelő eszközöket biztosít a statisztikai tevékenység nemzeti szintű koordinációjához. Az ajánlások alapján a Hivatalos Statisztikai Szolgálaton belüli hatékony koordináció érdekében elsőként világosan definiálni kell a hivatalos statisztikai tevékenységet, majd a törvényben fel kell hatalmazni a KSH-t a más szervezetek által végzett összes statisztikai tevékenység irányítására és koordinálására. A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjainak egységes kritériumrendszernek kell megfelelniük, amelyet a KSH rendszeresen felül kell vizsgálnon. A koordináció kérdése mellett az ajánlások megerősítették a 223/2009/EK rendeletben foglalt adminisztratív adatokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos követelményeket is. A nyilvántartások kialakításával, módosításával és megszüntetésével összefüggésben pedig egyetértési jog rögzítése kerül előírásra az új statisztikai törvényben. Külön ajánlás rögzíti azt is, hogy az új statisztikai törvényben részletesen rendelkezni szükséges a KSH elnökének kinevezésével és felmentésével összefüggő szabályokról, azzal, hogy mind a kinevezésre, mind pedig a felmentésre kizárólag jogszabályban rögzített szakmai indokok alapján kerülhet sor.

Az új európai szabályozás mellett a hazai jogszabályi környezet is a KSH függetlenségének és hivatalos statisztikai szolgálaton belüli szakmai irányító, felügyelő szerepének megerősítése mellett szól.

Az Alaptörvény a közjogi berendezkedés hosszú távú stabilitásának biztosítása mellett nagy hangsúlyt fektet a jövő nemzedékek viszonylagos biztonságának megteremtése érdekében az államadósság mértékének korlátozására. Az Alaptörvénybe beépített normatív követelmény törvényszerűen maga után vonja, hogy a normatív érték betartásának mérése csak független, pontos, sztemerd módszertani és szakmai alapon nyugvó folyamat eredménye lehet. Ezt maga az Alaptörvény is rögzíti, amikor nemcsak az adósság mértékét korlátozza, hanem az államadósság és a teljes hazai össztermék számítási módját törvényben rendeli szabályozni.

A közigazgatás különböző szervei által számított adatok, vagy a makrostatisztikai mutatók számításához a KSH rendelkezésére bocsátott alapadatok (pl. adósságállomány, költségvetési egyenleg, fizetési mérleg egyenlege) előállítási folyamatának KSH általi ellenőrzésének lehetősége KSH oldalán a megfelelő szakmai koordinációs és ellenőrzési hatáskör, szabályozási jogkör hiányában erősen korlátozott.

Ahhoz, hogy a Hivatalos Statisztikai Szolgálaton belül biztosítható legyen a megfelelő minőségű statisztikák előállítása, szükséges egy egységes kritériumrendszer kidolgozása, mely Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexként határozza meg a hazai hivatalos statisztikák fejlesztésével, előállításával és nyilvánosságra hozatalával kapcsolatos alapelveket és gyakorlati szabályokat. A Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexnek kidolgozását, illetve egyes, részletesebb szakmai szabályokat tartalmazó módszertani, tájékoztatási és egyéb iránymutatások kialakítását a KSH, mint a hivatalos statisztika koordinációjáért felelős szervezet – a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjainak együttműködésével - tudja elvégezni, míg azok kiadásáért a KSH elnöke felelős.

Az egységes szabályrendszernek való megfelelést folyamatosan figyelemmel kell kísérni, és a hivatalos statisztikákba vetett bizalom megőrzésének érdekében biztosítani kell az abban foglaltak végrehajtását a Hivatalos Statisztikai Szolgálat valamennyi tagja tekintetében. Ennek a monitorozási folyamatnak a felelőse a koordinációs feladatköréhez kapcsolódóan szintén a KSH.

Mindezek alapján – a 223/2009/EK rendelet módosításának végrehajtásából eredő jogharmonizációs kötelezettség teljesítése, valamint az Európai Statisztika Gyakorlati Kódexének auditja kapcsán tett ajánlások megvalósítása érdekében – szükséges a hivatalos statisztikára vonatkozó törvény megalkotása és a KSH jogállására vonatkozó rendelkezések kiegészítése.

A KSH jogállás tekintetében továbbra is kormányhivatal marad, ugyanakkor a miniszteri felügyelet, illetve a szakmai önállóság biztosítása érdekében a törvénytervezet további garanciális szabályokat tartalmaz.

Ennek megfelelően a törvény kimondja, hogy jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz nem sértheti a KSH szakmai függetlenségét.

Az új törvény tartalmazza a KSH elnökének kinevezésével, felmentésével kapcsolatos részletes szabályokat, a KSH Hivatalos Statisztikai Szolgálaton belüli koordinációs hatáskörét és eljárásrendjét, beleértve a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexének kidolgozását, a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjaival kapcsolatos akkreditációs és ahhoz kapcsolódó felülvizsgálati jogkör megállapítását és a hivatalos statisztikai szolgálaton belüli koordinációval kapcsolatos kérdések megvitatásához a Nemzeti Statisztikai Koordinációs testület létrehozását.

A fentiekén túlmenően a Stt. számos egyéb helyen szorult felülvizsgálatra, átalakításra.

Ezen módosítások pontosan meghatározzák a statisztikai adatfelvételek rendszerét, azokon belül az elsődleges és másodlagos adatforrások szerepét, különös tekintettel a statisztikai adatátvételekre. Az OSAP a törvényjavaslat szerint már nem a Kormány rendeletében elrendelt közvetlen adatgyűjtéseket és néhány statisztikai adatátvételt takar, hanem a Hivatalos Statisztikai Szolgálat valamennyi elsődleges és másodlagos adatforrását.

A Kormány rendeletben történő szabályozás a törvényjavaslat szerint csak azon statisztikai adatgyűjtések és egyes adatátvételek esetén indokolt, ahol szükséges a tényleges adatszolgáltatási kötelezettség kimondása. Ez ugyanakkor az adminisztratív adatforrásból történő statisztikai adatátvételek esetében nem indokolt, hiszen az ezekhez való közvetlen hozzáférés jogalapját maga a törvényjavaslat biztosítja, annak részleteit – beleértve az átadandó metaadatok körét is – pedig az adatátadó és az adatátvevő szerv együttműködési megállapodásban rendezik.

Az adatvédelemre és az adatok adatnyilvánosságára vonatkozó rendelkezések a továbbiakban is teljes körűen biztosítják az egyedi statisztikai adatok védelmét, külön hangsúlyozva a hivatalos statisztikai cél kizárólagosságát és az egyedi statisztikai adatok hatósági, nyomozási, bírósági és egyéb, nem statisztikai célra történő felhasználásának tiltását.

A törvényjavaslat – az európai uniós szabályozással és gyakorlattal összhangban, megfelelő garanciák mellett – kifejezetten rendelkezik a közvetett azonosítást lehetővé tevő adatokhoz történő, tudományos célú hozzáférés lehetőségéről.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §-hoz

A javaslat tárgyi hatálya a hivatalos statisztikai tevékenységre terjed ki, amely folytatásának alapvető feltétele a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjaként történő akkreditáció, amelyet a KSH rendszeresen felülvizsgál. Hivatalos statisztikai tevékenységet csak a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai végezhetnek. A hivatalos statisztikai tevékenység magában foglal minden, a statisztikai adatelőállítási folyamathoz tartozó tevékenységet.

A javaslat hatálya kiterjed minden olyan személyre, szervezetre, aki, vagy amely a hivatalos statisztikai tevékenységben adatgyűjtőként, adatszolgáltatóként, adatátadóként, felhasználóként érintett.

2. §-hoz

A javaslat az abban szereplő fogalmak értelmezésének megkönnyítése érdekében értelmező rendelkezéseket határoz meg.

3. §-hoz

A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai által végzett hivatalos statisztikai tevékenységet az európai uniós jogszabályokkal – különös tekintettel a 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre, az Európai Statisztika Gyakorlati Kódexére –, valamint egyéb nemzetközi ajánlásokban megfogalmazottakkal összhangban kell ellátni.

Mindezek mellett a javaslat meghatározza a hivatalos statisztikai tevékenység legfontosabb alapelveit is, melyeknek részletes tartalmát és azok ismérveit a KSH elnöke által kiadott Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexe állapítja meg.

4-5.§-hoz

A javaslat 4. §-a meghatározza, mely szervezetek lehetnek a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai.

A KSH a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagja, elnöke főstatisztikusi feladatkörében ellátja a Hivatalos Statisztikai Szolgálat koordinációját. A főstatisztikus megjelölést a világ és Európa számos statisztikai hivatalára vonatkozó jogszabály alkalmazza a hivatal elnöke esetén. A főstatisztikusi feladatok elsődleges célja annak kifejezése, hogy a statisztikai hivatal elnöke nem csupán a statisztikai hivatal, mint szervezet vezetője, hanem az egész nemzeti statisztikai szolgálat tevékenységének összehangolásáért, szakmai koordinációjáért egy személyben felel.

A Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexe tartalmazza azokat az alapvető és egységes kritériumokat, amelyeknek valamennyi hivatalos statisztikát előállító szervezet meg kell, hogy feleljen.

A megfelelés megállapítása a KSH által lefolytatott akkreditációs eljárás keretében történik, melynek során a megfelelés szintjének megállapítása mellett intézkedési javaslatok megfogalmazására is sor kerül, a hivatalos statisztikai tevékenység folyamatos fejlesztését célozva.

A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjainak folyamatosan meg kell felelniük a törvényben és a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexében megfogalmazott előírásoknak, ezért a kezdeti akkreditációt követően a megfelelést 5 évente felülvizsgálni szükséges.

6. §-hoz

A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) fontos szerepet tölt be a hazai hivatalos statisztikák és az európai statisztikák előállítása terén, szorosan együttműködve a KSH-val, valamint a Hivatalos Statisztikai Szolgálat többi tagjával. Az MNB a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagja, ugyanakkor e tevékenysége és a KSH koordinációs szerepe nem érinti a jegybanki függetlenséget, melyet a Magyar Nemzeti Bankról szóló törvény rögzít. Az MNB a Központi Bankok Európai Rendszerének tagjaként az Európai Statisztikai Rendszertől elkülönülten is részt vesz statisztikák előállításában, mindemellett a 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján jelentős szerepe van a rendelet szerinti európai statisztikákkal kapcsolatos tevékenységekben is.

7. §-hoz

A javaslat meghatározza a KSH jogállását, mely – az ebben a törvényben foglalt eltérésekkel – a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény szerinti kormányhivatal.

A rendelkezések biztosítják a KSH számára azt a szakmai és intézményi függetlenséget, melyet az európai uniós jogszabály elvár, illetve lehetővé teszi, hogy a KSH hatékonyan el tudja látni koordinációs tevékenységét a Hivatalos Statisztikai Szolgálaton belül. A törvénytervezet kimondja, hogy jogszabály, valamint közjogi szervezetszabályozó eszköz nem sértheti a KSH szakmai függetlenségét.

8. §-hoz

A KSH alapfeladata statisztikai adatok gyűjtése, feldolgozása, tárolása, elemzése, közzétevétele és az adatok védelme. A statisztikai módszerekkel kezelt adatok képet adnak a tárgyév vagy valamely kiválasztott időszak társadalmi, gazdasági, népesedési, valamint környezeti helyzetének és folyamatainak alakulásáról, a folyamatok irányáról.

Mind az állami és közigazgatási feladatok ellátásához, mind a társadalmi, gazdasági élet szereplői tevékenységéhez nélkülözhetetlenek az ezt megalapozó információk, adatok. Ezen információk biztosítása érdekében kiemelkedő feladat az OSAP tervezetének összeállítása és végrehajtása.

Ugyancsak jelentős feladata a KSH-nak a hivatalos statisztikai tevékenységben általánosan alkalmazásra kerülő módszerek, fogalmak és osztályozások kialakítása.

A hivatalos statisztikai tevékenység minőségének folyamatos javítása érdekében a KSH-nak ellenőrző, hitelesítő, auditáló funkcióval kell rendelkeznie, így a törvény rögzíti, hogy a KSH joga és feladata, illetve felelőssége a hivatalos statisztikai tevékenységek koordinációja, ellenőrzése, összehangolása, a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjainak akkreditációja, akkreditációjának felülvizsgálata.

9-20. §-hoz

A KSH vezetői az elnök és az elnökhelyettesek. Az elnök fő feladata a hivatalos statisztika hazai tevékenységének a belső és az európai uniós szabályrendszernek megfelelő irányítása, a hivatal legfelsőbb szintű képviselője, emellett egyszemélyi felelős vezetőként vezeti a KSH szervezetét. Fontos kritérium a szakmai függetlenség szempontjából, hogy a törvény rögzíti, a KSH elnöke feladatainak ellátása során nem utasítható.

A KSH szakmai függetlenségének másik biztosítója a költségvetési önállóság, melyhez kapcsolódóan a törvény felsorolja a KSH elnöke, mint a költségvetési fejezetet irányító szerv vezetőjének jogosítványait, a szervezetalakítási jogkört, valamint a munkáltatói jogok gyakorlására vonatkozó előírásokat. A kormányzati működéshez való hozzájárulást, a Kormány munkájának elősegítését szolgálja az a rendelkezés, miszerint a KSH elnöke állandó meghívottként részt vesz a Kormány ülését megelőző döntés-előkészítő fórum ülésén, illetve, hogy a Kormány ülésén a KSH-t érintő napirendi pont tárgyalásához meg kell hívni.

Az elnökhelyettesek – az elnök szakmai irányítása mellett – a hivatalos statisztikai tevékenység egy-egy részterületének szakmai vezetését látják el, a közvetlen alárendeltségükbe tartozó szervezeti egységek közreműködésével.

A 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 5a. cikkének (4) bekezdése szerint a tagállamoknak biztosítani kell, hogy a nemzeti statisztikai hivatalok vezetőire vonatkozó személyzeti felvételi és kinevezési eljárások átláthatóak legyenek, és kizárólag szakmai kritériumokon alapuljanak. A rendelet kimondja, hogy a nemzeti statisztikai hivatalok vezetői csak olyan indokkal bocsáthatóak el vagy helyezhetőek át más beosztásba, amely nem veszélyezteti a szakmai függetlenséget.

A fenti rendelkezések figyelembevételével a törvény részletesen meghatározza a KSH elnökének kinevezésére és felmentésére vonatkozó szabályokat.

A KSH elnökét a miniszterelnök nevezi ki hét évre, amely kinevezés kétszer megújítható.

Az elnökhelyettest az elnök nevezi ki, mely kinevezés a közszolgálati tisztviselőkre vonatkozó törvény szerinti határozatlan idejű vezetői kinevezés.

Az elnök kinevezéséhez a törvény szakmai és személyi, vezetői alkalmassági feltételeket határoz meg. Meghatározza a képesítési követelményeket, valamint vezetői gyakorlat meglétét írja elő.

A javaslat megerősíti a tisztségviselők pártatlan, befolyástól mentes tevékenységét biztosító alapvető összeférhetetlenségi szabályokat.

A javaslat a kinevezés feltételei mellett részletesen meghatározza azt is, milyen esetekben kerülhet sor az elnök, elnökhelyettesek felmentésére.

A KSH függetlenségét biztosító fontos garanciális szabály, hogy az elnök megbízatásának megszűnésére, illetve megszüntetésére csak e törvényben felsorolt okból kerülhet sor a megbízatás időtartamának lejártá előtt.

A KSH elnöke államtitkári díjazásra és juttatásokra, az elnökhelyettesek a helyettes államtitkárával megegyező illetményre és juttatásokra jogosultak.

21. §-hoz

A javaslat alapján az Országos Statisztikai Tanács (a továbbiakban: OST) a KSH elnökének az adatszolgáltatók és felhasználók képviselőiből álló tanácsadó, véleményező testületévé alakul át.

Tekintettel arra, hogy a Hivatalos Statisztikai Szolgálat működésével kapcsolatos kérdések megvitatására egy külön testületet hoz létre a törvény (Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület), az OST tevékenységének fókuszja az adatelőállítók oldaláról az adatszolgáltatók és felhasználó felé helyeződik át.

Az OST feladatköre kiegészül a Nemzeti Statisztika Gyakorlati Kódexének véleményezésével és az abban foglaltak végrehajtásának figyelemmel kísérésével, a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tájékoztatási programjának megvitatásával, valamint kiemelt jelentőségére tekintettel a tudományos célú adathozzáférés feltételeinek véleményezésével és a felhasználói igényekről szóló elemzések megvitatásával.

Az új szerepre és feladatkörre tekintettel az OST tagsága is átalakul, a testületnek a Hivatalos Statisztikai Szolgálat képviselői nem tagjai, de a szoros együttműködésre tekintettel az üléseken állandó meghívottként részt vesznek.

A minisztériumok az OST tagságában, mint adatfelhasználók, illetve adott esetben, mint adminisztratív adatforrást kezelő szervek jelennek majd meg, nem pedig adatelőállítókként, adatelőállítói minőségükben azonban állandó meghívottként lesznek jelen az OST-ben.

Az OST tagok kinevezésére, mandátumuk megszűnésére vonatkozó szabályok nem változnak, őket továbbra is a miniszterelnök nevezi ki, a KSH elnökének a javaslatára, 3 éves határozott időtartamra.

22. §-hoz

A javaslat létrehozza a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testületet (a továbbiakban: Koordinációs Testület), amelynek célja, hogy a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai a hivatalos statisztikai tevékenységgel kapcsolatos kérdéseket megvitassák.

A Koordinációs Testület tagjait a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai jelölik, őket a jelölés alapján határozatlan időre a KSH elnöke bízza meg. A Koordinációs Testület elnöke a KSH elnöke.

A Koordinációs Testület döntéshozatali jogkörrel nem bír, megvitat minden olyan kérdést, amely kapcsolódik a hivatalos statisztika fejlesztésére, előállítására és nyilvánosságra hozatalához, így különösen az egyes prioritásokat, stratégiai kérdéseket, szükséges erőforrásokat.

A Koordinációs Testület véleményezi az OSAP és a különböző statisztikai osztályozások tervezetét, javaslatot tesz a hivatalos statisztikai tevékenységen belüli párhuzamosságok kiküszöbölésére, illetve megvitat egyéb módszertani kérdéseket.

A javaslat meghatározza a tagok kinevezésére, mandátumuk megszűnésére vonatkozó szabályokat.

23-29. §-hoz

A hivatalos statisztikai célra felhasznált, illetve felhasználható adatforrások az utóbbi években jelentősen átalakultak, illetve jelenleg is átalakulóban vannak a KSH és a Hivatalos Statisztikai Szolgálat egyéb tagjainak gyakorlatában is. Egyre jellemzőbb az adminisztratív adatok statisztikai célú felhasználásában rejlő hivatalos statisztikai potenciál kinyerése és így a statisztikai adatgyűjtések számának csökkenése, egyben pedig a statisztikai adatátvételek számának növekedése.

Ez a változás szükségessé tette a korábbi statisztikai adatgyűjtésekre vonatkozó szabályrendszer új struktúrába rendezését, és a nemzetközi gyakorlatoknak is megfelelő módon való különválasztását a statisztikai adatgyűjtések keretében előálló adatállományok (ún. elsődleges adatforrások), illetve a statisztikai adatátvételek keretében előálló adatállományokétól (ún. másodlagos adatforrások). A szétválasztásnak számos statisztikai módszertani oka van, többek között az adatgyűjtési módszertanok, illetve az adatelőkészítés eltérő megoldásai, technikái. Ezzel összhangban a törvény külön szól a statisztikai adatgyűjtésekről, illetve a statisztikai adatátvételek kezeléséről.

Az egyik legfontosabb különbség, hogy a statisztikai adatgyűjtések esetén keletkeztetett adatszolgáltatási kötelezettséget jogszabálynak kell kimondania, ennek megfelelően a törvény rendelkezik ezen adatforrások esetén a megfelelő elrendelés jogalapjának előállításáról (a jogi személy, valamint a gazdasági tevékenységre vonatkozóan a gazdasági tevékenységet folytató természetes személy és személyiségi joga szerint jogképes szervezet statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségét minden év november 30-ig a Kormány rendelete állapítja meg). A statisztikai adatátvételek részét képző adminisztratív adatátvételek esetén az uniós szabályozással összhangban a törvény teremti meg azt az általános jogalapot, amelyre hivatkozva az adminisztratív adatok hivatalos statisztikák céljára történő hasznosítása megvalósul. Az adminisztratív adatátvételek esetén beépítésre kerültek a törvénybe azok az adminisztratív adatok hivatalos statisztikai célú hasznosítására vonatkozó kulcselemek, amelyek 2015/759 európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadásával az európai jogszabályba kerültek. Ezek az új rendelkezések teremtik meg azokat az általános jogi garanciákat, amelyek az adminisztratív adatok statisztikai célú felhasználásának jelenlegi megoldásait és gyakorlatát jelentősen bővítik, egységesítik és alkalmazásukkal a hivatalos statisztikák minősége tovább javítható, az adatszolgáltatási terhek tovább csökkenthetők.

30. §-hoz

A népmozgalmi statisztika keretében felmérésre kerülnek olyan jelenségek, amelyek megfigyeléséhez személyes adatok felvétele szükséges. Természetes személy személyes adatát csak törvény felhatalmazása alapján lehet gyűjteni, ezért a törvény meghatározza azokat az adatköröket, amelyeket az adatszolgáltató szerveken keresztül a KSH népmozgalmi statisztikai célra jogosult gyűjteni.

31. §-hoz

A statisztikai adatfelvételek logikai vázát alkotó statisztikai adatgyűjtések, illetve statisztikai adatátvételek rendszerét az OSAP tartalmazza, amely felváltja a korábbi adatgyűjtési programot. Az adatfelhasználók jobb eligazodását szolgálja, hogy a nemzeti statisztikai rendszerek ún. statisztikai munkatervvel rendelkezzenek. A korábbi OSAP teljes egészében egy kormányrendeletre épült, amely az adott évi statisztikai adatszolgáltatásokat és egyes adatátvételeket rendelte el. A statisztikai adatfelvételek logikája alapján az új OSAP és a kormányrendelet elválnak egymástól. A kormányrendelet csupán a statisztikai adatgyűjtésekhez kapcsolódó adatszolgáltatási kötelezettségek, illetve egyes egyéb statisztikai adatátvételek jogalapját teremti meg, míg az OSAP egységesen tartalmazza mindazon statisztikai adatfelvételeket, amelyeket a Hivatalos Statisztikai Szolgálat a hivatalos statisztikák előállításának érdekében felhasznál, így az összes statisztikai adatgyűjtést és adatátvételt. Ennek köszönhetően az új OSAP egyben statisztikai munkatervnek is tekinthető, egyúttal pedig tisztán elválik egymástól a statisztikai adatgyűjtések, illetve a statisztikai adatátvételek kezelése, teljes összhangban a törvény 23-29. §-ainak rendelkezéseivel.

32-34. §-hoz

A statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségek megsértése súlyosan veszélyeztetheti a hivatalos statisztikák minőségét, megbízhatóságát, ezen keresztül pedig a statisztikai adatokra alapozott döntések helytállóságát. Mindezekre tekintettel a törvény megállapítja az ilyen esetekben alkalmazható jogkövetkezményeket és az ahhoz kapcsolódó bírság mértékét.

A bírság kiszabására közigazgatási hatósági eljárás keretében kerülhet sor, melyet az illetékességgel rendelkező kormányhivatal folytat le a Hivatalos Statisztikai Szolgálat statisztikai adatfelvételt végrehajtó tagja kezdeményezésére.

A bírság mértéke természetes személyek esetén nem tartalmaz alsó korlátot, míg jogi személyek esetében mérlegelési jogot hagy a kormányhivatal számára a legalacsonyabb és a legmagasabb lehetséges összeg közötti döntésre.

Tekintettel arra, hogy a hivatalos statisztikának nem célja és nem elsődleges érdeke a bírság kiszabása, hanem a cél a minél teljesebb körű adatszolgáltatás és a lehető legjobb minőségű hivatalos statisztikai adat előállítása, ezért a nyilvánosságnak kiemelt jelentősége van a visszatartó erő szempontjából. Ennek alapján a törvény lehetővé teszi, hogy a Hivatalos Statisztikai Szolgálat statisztikai adatfelvétel végrehajtásáért felelős tagja saját honlapján nyilvánosságra hozza a jogerősen lezárt hatósági eljárásban bírsággal sújtott jogi személy és személyes joga szerint jogképes szervezet nevét, székhelyét, telephelyét, adószámát és a kiszabott bírság összegét.

35-37. §-hoz

A hivatalos statisztikák előállítása céljából a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai ún. felvételi kereteket (listákat) használnak az adatszolgáltatók kijelölése céljából. Ezek a listák jellemző módon rendszeresen karbantartott statisztikai nyilvántartásokra épülnek, ezeket különböztetjük meg statisztikai regiszterekként.

A Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai közötti információcsere, illetve az adatszolgáltatói kijelölések módszertani összhangjának megteremtése érdekében fontos, hogy az elérhető statisztikai regiszterek ismertek és dokumentáltak legyenek a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai és általában a felhasználók számára. Ennek érdekében a törvény általánosan meghatározza a statisztikai regiszterek adatköreinek tartalmát.

38. §-hoz

A jogi személyek, valamint a gazdasági tevékenységet folytató természetes személyek és személyes joga szerint jogképes szervezetek nyilvántartását szolgálja a statisztikai számjel, amelyet nem csupán a KSH, hanem egyéb, adminisztratív nyilvántartások is használnak. A törvény szabályozza a statisztikai számjel kiadásának folyamatát, ami az adminisztratív terhek csökkentése érdekében a szervezetet nyilvántartásba vevő szerven keresztül, egyablakos rendszer keretében történik.

39-44. §-hoz

A hivatalos statisztika célja, hogy a lehető legjobb minőségű hivatalos statisztikai adatok előállítása útján tájékoztassa a társadalom, a gazdaság, a környezet állapotáról és annak változásairól a közvéleményt, az állami szerveket, a gazdasági szervezeteket – beleértve a pénzügyi piacokat –, a civil szervezeteket, a tudományos tevékenységet végzőket vagy a média szereplőit.

A hivatalos statisztikai adatok nyilvánosságát az adatszolgáltatók adatainak védelméhez fűződő érdek korlátozhatja.

Mindezek alapján a korábbi szabályozással összhangban nem hozható nyilvánosságra az egyedi statisztikai adat, azaz olyan adat vagy adatok olyan együttese, amely – a mindenkori legjobb technikai lehetőségek igénybevételével – lehetővé teszi a statisztikai egység közvetlen vagy közvetett azonosítását, valamint azon keresztül új, eddig nem ismert információ felfedését.

A fenti szabály alól rendkívül szűk körben a törvény kivételt tesz. Ezen kivételek az adatszolgáltató saját adataival való rendelkezési jogának gyakorlását, az Európai Statisztikai Rendszer, illetve a Központi Bankok Európai Rendszere és a Hivatalos Statisztikai Szolgálat egymás közötti adatcseréit foglalják magukban, melyet a hivatalos statisztikák költséghatékony és jobb minőségű előállítása tesz indokolttá.

Kivételt tesz a törvény a KSH által vezetett néhány statisztikai regiszter esetén a korábbi rendelkezésekkel összhangban, szűk körben és meghatározott adatok, valamint az

adatszolgáltató kezelésében lévő közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatok tekintetében.

Nagyon fontos garancia, hogy a törvény egyértelműen kimondja, hogy tilos a statisztikai adatfelvétel keretében kezelt egyedi adat nem statisztikai célú felhasználása, különös tekintettel az egyedi adat büntető-, polgári peres, nemperes eljárás, hatósági, adóigazgatási eljárás során történő felhasználására, illetve belföldi jogsegély keretében történő átadására.

A személyes adatok kezelésére a törvény a korábbi szabályozással összhangban, de azt pontosítva külön rendelkezéseket tartalmaz, melyek alapján a személyazonosító adatokat az adatállománytól leválasztva kell kezelni, és azok az adatállománnyal csak statisztikai célra, a cél eléréséhez szükséges ideig kapcsolhatóak össze. Ilyen cél lehet a felvételi keret kijelölése, újabb adatállományok meglévőhöz történő kapcsolása, állomány validálása, editálása.

A törvény az európai uniós szabályozási gyakorlattal összhangban külön rendelkezik a hivatalos statisztikai adatokhoz való tudományos célú hozzáférés szabályairól.

A tudományos kutatások céljához sok esetben szükséges felfedés elleni védelemmel ellátott táblázatos adatoknál részletesebb adatokra van szükség, melyek esetében fennállhat a közvetett azonosítás kockázata. A törvény – megfelelő biztosítékok mellett – lehetővé teszi ezeknek az adatoknak a tudományos célú megismerését, elismerve a tudományos célhoz fűződő kiemelt érdeket.

A megfelelő biztosítékot, amely garantálja az adatszolgáltatók érdekeinek védelmét, egyrészt a biztonságos fizikai környezet jelenti, melyet az adatkezelő ellenőrzése alatt tart, és amelyből csak felfedés elleni védelemmel ellátott eredmény vihető ki, amely esetében a statisztikai egységek felfedési kockázata a mindenkor legjobb eljárásokkal összhangban minimális.

A biztonságos környezet mellett megfelelő felfedés elleni védelmi módszerek alkalmazásával az adatállományok is hozzáférhetővé tehetők előzetesen igazolt tudományos célból.

A javaslat előírja, hogy a hivatalos statisztikai adatok kezelésének részletes szabályait a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai belső szabályzatban állapítsák meg, mely szabályzat kiadásához a KSH elnökének az egyetértése szükséges.

45. §-hoz

A KSH koordinációs feladatai, jogköre a tájékoztatás területére is kiterjednek, így különösen az Európai Unió statisztikai hivatala, az Eurostat részére történő adatküldésekre. Ilyen adatküldést kizárólag az Európai Statisztikai Rendelet szerinti, KSH elnöke által megjelölt nemzeti statisztikai hatóság, illetve az MNB teljesíthet.

46. §-hoz

Az előállított és nyilvánosságra hozott hivatalos statisztikai adatok közfeladat ellátásához kapcsolódóan keletkeznek, és mint ilyenek közérdekű adatnak minősülnek.

Az egyedi kérésre összeállított adatállományok – különös tekintettel a tudományos célú adathozzáférésre – ugyanakkor a kért tartalomban és formában nem szükségszerűen állnak közvetlenül rendelkezésre a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjainál, ezek előállítása sokszor jelentős többletmunkával és közvetett költségekkel (pl. biztonságos környezet üzemeltetése) jár. A törvény lehetővé teszi, hogy ezekben az esetekben a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjai az önköltségszámítás szabályai szerint a költségek fedezésére térítési díjat számoljanak fel az adatkérővel szemben.

Az adathozzáférés és a térítés szabályait belső szabályzatban kell rögzíteni, és az abban foglaltakat nyilvánosságra kell hozni.

47-54. §-hoz

A Záró rendelkezések körében a javaslat tartalmazza a felhatalmazó rendelkezéseket a Kormány és a KSH felügyeletét ellátó miniszter számára, a jogharmonizációs záradékot, valamint azokat hatályon kívül helyező és módosító rendelkezéseket.